

СЛУЖБЕН ЛИСТ

НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

„СЛУЖБЕН ЛИСТ НА СФРЈ“ излегува во издание на српскохрватски односно на хрватскохрватски, словенечки и македонски јазик — Огласи според тарифата — Жиро-сметка кај Народната банка за претплата и посебни издавања 181-13-602-32 за огласи 181-13-602-31.

Среда, 16 јуни 1965

БЕЛГРАД

БРОЈ 27

ГОД XXI

Цена на овој број е 120.— дин. — Претплата за 1965 година изнесува 1.500.— дин. а за странство 1.500.— динари — Редакција: Улица Јована Ристика бр. 1 Пошта Фах 220 — Телефони: централа 50-931, 50-932, 50-933 и 51-661. Служба за претплата 51-732 и Продавница служба 51-671

478.

Врз основа на членот 51 од Законот за измени и дополненија на Основниот закон за јавните патишта („Службен лист на СФРЈ“, бр. 9/65), Законодавно-правната комисија на Сојузната скупштина на својата седница од 22 април 1965 година го утврди долу изложениот пречистен текст на Основниот закон за јавните патишта.

Пречистениот текст на Основниот закон за јавните патишта го опфаќа Основниот закон за јавните патишта објавен во „Службен лист на СФРЈ“, бр. 27/61 и неговите измени и дополненија објавени во „Службен лист на СФРЈ“, бр. 9/65, во кои е означено времето на влегувањето во сила на тој закон и на неговите измени и дополненија.

АС бр. 166
23 април 1965 година
Белград

Претседател
на Законодавно-правната комисија
на Сојузната скупштина,
Јово Угрчиќ, с. р.

ОСНОВЕН ЗАКОН ЗА ЈАВНИТЕ ПАТИШТА (пречистен текст)

І. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Јавен пат е пат кој е од општо значење за јавниот сообраќај и ги исполнува условите определени со овој закон и со прописите донесени врз основа на него.

Член 2

Јавниот пат е слободен за сообраќај, под условите и на начинот што се определени со закон и други прописи.

Член 3

Јавните патишта се општествена сопственост во општа употреба.

На јавните патишта не можат да се стекнуваат службени, освен за општи потреби, како што се правото за поставање водовод, канализација, електрични, телефонски и телеграфски воздушни водови и подземни кабли и слично.

На јавните патишта не можат со одржување да се стекнуваат имотни права.

Член 4

Според стопанското и општественото значење и подрачјето на кое му служи, јавните патишта се патишта од I, II, III и IV ред (категиорија на пат).

Член 5

Пат од I ред е пат што мине низ две или повеќе републики и ги сврзува главните градови на тие републики или значајните стопански подрачја, како и меѓународниот пат.

Пат од II ред е пат што ги сврзува меѓусебно стопанските подрачја на една република и се надоврзува на пат од соседни републики, како и пат што е од посебно значење за републиката.

Пат од III ред е пат што сврзува две или повеќе општини и кој е од посебно значење за сообраќајот помеѓу тие општини.

Пат од IV ред е пат што ги сврзува населбите на територијата на општината и кој е од значење за локалниот сообраќај на територијата на општината.

Член 6

Патот од I ред се определува со одлука од Сојузниот извршен совет.

Категориите на другите јавни патишта ги утврдуваат органите определени со републички прописи.

Со определувањето на категоријата патот се здобива со својство на јавен пат.

Со меѓународна декларација или со други меѓународни инструменти за патишта за меѓународен сообраќај, што ги ратификувала Југославија, се определува кои јавни патишта се сметаат како меѓународни патишта.

Член 7

Како јавни патишта, во смисла на овој закон, се сметаат и патиштата што ги сврзуваат населбите, железничките станици, поморските луки, пристаништата на внатрешната пловидба или воздухопловните пристаништа со јавните патишта (пристапни патишта).

Категориите на пристапните патишта што се надоврзуваат на јавни патишта ги утврдуваат органите определени со републички пропис.

Член 8

За укинување на својството на јавен пат или негов дел одлучува органот што ја определил категоријата на тој пат.

Повисоката категорија на веќе категоризиран јавен пат може да ја определи органот овластен да ја определува таа повисока категорија.

Пониската категорија на веќе категоризиран јавен пат може да ја определи органот што ја определил првобитната категорија на патот, во согласност со органот што е овластен да ја определи таа пониска категорија.

Член 9

Јавниот пат може да биде определен, според намената на користењето, за мешан сообраќај (за моторни и запрежни возила, велосипедисти, пешаци и сл.) или исклучиво за сообраќај на моторни возила.

Автопатот мора да се определи исклучиво за сообраќај на моторни возила.

Органот што е со одредбите на овој закон овластен да прогласува јавен пат, определува кој јавен пат е автопат.

Како автопат може да се определи само јавен пат што е изграден со технички елементи предвидени за автопат и што ги исполнува и другите услови пропишани за автопат.

Другите јавни патишта на кои може да се врши исклучиво сообраќај со моторни возила ги определува органот што е според одредбите на свој закон овластен да прогласува јавен пат.

Член 10

Јавните патишта мораат да се проектираат, да се градат и да се одржуваат така што на нив да може безбедно да се врши сообраќајот за кој се наменети.

Член 11

Претпријатието за патишта е должно да води технички и други податоци за јавните патишта што се наоѓаат во составот на неговата мрежа на патишта и за објектите на тие патишта, и тоа: ситуационен план на патот, податоци за напречниот профил на патот, вештачките објекти на патот, основните елементи на патот, техничката состојба на патот, карактеристиките на теренот и за поблиската околина на патот, како и други податоци определени со републички пропис.

Претпријатието за патишта е должно на органите на управата надлежни за сообраќајот и на органите на управата надлежни за народната одбрана да им ги доставува определените податоци од ставот 1 на овој член.

Сојузниот секретар за сообраќај и врски, во согласност со државниот секретар за народна одбрана, ќе го пропише начинот за водење на податоците од ставот 1 на овој член и ќе определи кои податоци ќе им се доставуваат на Сојузниот секретаријат за сообраќај и врски и на Државниот секретаријат за народна одбрана.

Член 12

Надзор над извршувањето на одредбите од овој закон и другите прописи што се однесуваат на јавните патишта вршат органите на управата надлежни за работите на инспекцијата на јавните патишта.

Работите на инспекцијата што се однесуваат на патиштата од I ред и на меѓународните патишта се работи од интерес за целата земја.

II ИЗГРАДБА И РЕКОНСТРУКЦИЈА НА ЈАВНИ ПАТИШТА

1. Изградба на јавни патишта

Член 13

При проектирањето и градењето на јавни патишта мораат да се применат елементите утврдени со одредбите на овој закон и прописите донесени врз основа на него, како и југословенските стандарди и други технички прописи и нормативи што се однесуваат на јавните патишта.

Член 14

Јавниот пат го сочинуваат долниот и горниот строј на патот (труп на патот), земјишниот појас од обете страни на тропот на патот (патен појас), опремата на патот, воздушниот простор над патот во височина од 7 m и деловните згради за потребите на патот со земјиштето што им служи на тие згради.

Член 15

Правецот на трасата и елементите за изработка на проектите за изградбата на јавниот пат се утврдуваат со инвестиционата програма.

Член 16

Елементите за проектирање на јавните патишта се определуваат според категоријата на патот, класата и конфигурацијата на теренот низ кој мине патот, сметковната брзина, густината и видот на сообраќајот и сообраќајното оптоварување.

Член 17

Најмалата ширина на коловозот за една сообраќајна лента (еден ред возила) изнесува за автопатишта од 3,25 до 3,75 m, а за патишта од I ред од 3 до 3,50 m, според класата на теренот.

Широчината на коловозот и бројот на сообраќајните ленти се утврдуваат со инвестиционата програма.

Со пропис на републиката може да се предвиди пат од I ред да може да се реконструира така што широчината на коловозот да биде помала од широчината определена во ставот 1 од овој член, со тоа што да се обезбеди можност за подоцнежнo проширување на коловозот до широчината определена во тој став.

Со пропис на републиката се регулира широчината на коловозот на патот од II, III и IV ред, со тоа што најмалата ширина на коловозот да мора да изнесува за двонасочен сообраќај 5 m, а за едностран сообраќај 3 m.

Член 18

Широчината на коловозот, на велосипедската патека и на пешачката патека на мостовите, вијадуктите, навозниците, во тунелите и галериите не смее да биде помала од широчината на самиот пат.

Член 19

Патиштата од I ред и автопатиштата мораат да се градат со современа коловозна постилка.

Како современа коловозна постилка се подразбира постилката од асфалт, бетон, ситна камена коцка или друг сличен материјал.

Член 20

Јавните патишта мораат да се градат за осен притисок од најмалку 10 тона.

Со пропис на републиката се определува во кои случаи и под кои услови можат да се градат патишта од III и IV ред за осен притисок помал од 10 тона.

Член 21

Над коловозот мора да постои слободен простор во височина од 4,5 m сметајќи од највисоката точка на коловозот (слободен профил на патот).

Ако височината од 4,5 m предизвикува несразмерно големи трошоци при градењето на објектите на патот, височината на слободниот профил на патот може со инвестиционата програма да се намали до 4,2 m.

Во случајот од ставот 2 на овој член, намалувањето на височината на слободниот профил на патот мора на соодветен начин да биде означено на објектот.

Член 22

На автопатиштата, патиштата од I ред и меѓународните патишта мораат да се изградат уредени места за задржување на возилата надвор од коловозот.

Член 23

Крстосувањето на автопатот со другите патишта мора да биде надвор од нивото.

На автопатот можат да се предвидат само најнеопходниот број приклучоци со други јавни патишта.

Крстосувањето на патиштата од I ред со другите патишта надвор од нивото се предвидува во случаите на мошне густ моторен сообраќај или кога тоа го бараат други причини на безбедноста на сообраќајот.

Член 24

Крстосувањето на јавните патишта со железничките пруги мора да се сведе на најнеопходниот број, со насочување на два или повеќе патишта кои определени заеднички места за крстосување.

Меѓународните патишта и автопатиштата можат да се крстосуваат со железничките пруги само надвор од нивото.

Крстосувањето на другите јавни патишта надвор од нивото со железничките пруги се предвидува во случаите на мошне густ моторен сообраќај или кога тоа го бараат техничките причини или посебни услови на местото за крстосување.

Со сојузни прописи за изградбата на железниците се определува во кои други случаи крстосувањето на железничките пруги со јавните патишта мора да се изведе надвор од нивото.

На крстосувањата на јавните патишта со железничките пруги во нивото мораат да се постават соодветни сообраќајни знаци, да се обезбеди доволна прегледност на пругата и патот (триаголници на видливоста), а по потреба да се преземат и други мерки на обезбедување.

Член 25

Мостовите за јавниот пат и за железничката пруга можат да се градат и на исти столбови, под услов да имаат посебни конструкции.

По исклучок, мостовите за јавниот пат и за железничката пруга можат да се градат на исти столбови и со заедничка конструкција, ако е коловозот на јавниот пат наполно одвоен од железничкиот колосек.

Член 26

На местата подложни на одронување или изложени на снежни намети или силни ветрови мораат, заради заштита на патот и сообраќајот, да се постават постојани објекти (заштитни шумски појаси, сидови, ветробрани и сл.) или привремени направи (палисади, дрвени леси, железни решетки и сл.).

Член 27

Покрај меѓународните патишта, автопатиштата и патиштата од I ред со развиен моторен сообраќај, мораат со проектот да се предвидат простори за изградба на објекти за помошни служби, како што се: бензински станици, авто-сервиси, угостителски објекти, гаражи, автобуски станици и стојалишта, паркирање на возила, станици за брза помош, телефонски говорници и слично.

Член 28

Ако постоен јавен пат треба да се измести поради градење на некој објект, како што е железничка пруга, хидроенергетска постројка, рударска постројка и слично, делот од патот што се изместува мора да биде изграден со елементи што ѝ одговараат на категоријата на тој јавен пат, без оглед на фактичната состојба во која се наоѓал во моментот на изместувањето.

Трошоците на изместувањето на јавниот пат од ставот 1 на овој член ги поднесува инвеститорот на објектот поради кој се врши изместувањето.

Член 29

Ако до крстосување на железничка пруга и јавен пат доаѓа поради изградба на нов пат, трошоците за изградбата на надвозниците, подвозниците и местата за крстосување во нивото паѓаат на товар на инвеститорот за изградба на патот.

Изградениот подвозник, освен коловозот, се смета како објект на железничката пруга што се крстосува со јавниот пат и за неговото одржување е должна да се грижи железницата.

Одредбите на ст. 1 и 2 од овој член согласно се применуваат и кога поради промена на категоријата на јавниот пат доаѓа до изградба на надвозници или подвозници.

Член 30

Ако до крстосување на јавен пат со железничка пруга доаѓа поради изградба на нова или реконструкција на постојната железничка пруга, трошоците за изградбата на надвозниците, подвозниците и местата за крстосување во нивото паѓаат на товар на инвеститорот за изградба на железничката пруга.

Изградениот надвозник со коловозот се смета како објект на јавниот пат што се крстосува со железничката пруга и за неговото одржување е должно да се грижи претпријатието за патишта.

Одредбите на ст. 1 и 2 од овој член согласно се применуваат и кога до изградба на надвозници или подвозници доаѓа поради промена на категоријата на железничката пруга.

Член 31

Општинското собрание, а во градовите што имаат повеќе општини градското собрание односно градскиот собор може да бара делот од јавниот пат што мине низ населено место да се изгради како градска улица, со елементи што предизвикуваат поголеми трошоци на градењето отколку пат надвор од населбата (со поскап или поширок коловоз, со тротоари, со места за паркирање на возила и сл.), како и тоа изградбата на мост на јавниот пат во населено место да се приспособи кон посебните потреби на населеното место.

Вишокот на трошоците на изградбата според ставот 1 на овој член го поднесува општествено-политичката заедница чиј орган барал изведување на тие работи.

Член 32

Прописите за елементите и основните услови што се применуваат при проектирањето на јавните патишта и објектите на нив и за техничките услови и мерки што се применуваат при градењето на јавните патишта и објектите на нив, ги донесува сојузниот секретар за сообраќај и врски, во согласност со државниот секретар за народна одбрана и со сојузниот секретар за индустрија и трговија.

2. Предавање на јавен пат на сообраќајот

Член 23

По извршената изградба на јавниот пат, на дел од јавниот пат или на објект на патот, се врши нивен технички преглед.

Со техничкиот преглед се утврдува дали јавниот пат, делот од патот и објектите на патот се изградени во согласност со инвестиционата техничка документација, стандардите и техничките нормативи, како и дали се исполнети сите технички услови во сообраќајно-технички и градежно-технички поглед за безбеден и несмекаван сообраќај на патот.

Технички преглед на јавниот пат и на објектите на патот вршат комисиите што ги формира органот на управата определен со пропис на републиката.

Во комисијата од ставот 3 на овој член влегува и претставник на надлежниот орган за внатрешни работи и на Државниот секретаријат за народна одбрана.

Поблиски прописи за техничкиот преглед на јавните патишта и на објектите на патот донесува сојузниот секретар за сообраќај и врски.

Член 34

Јавен пат, дел од јавен пат и објект на пат можат да му се предадат на сообраќајот само врз основа на решение за предавање на патот на сообраќајот.

Решението за предавање на пат или објект на пат на сообраќајот го донесува органот на управата што ја именувал комисијата за технички преглед, врз основа на предлогот од комисијата.

Органот на управата од ставот 2 на овој член е должен на погоден начин да го објави предавањето на патот на сообраќајот.

3. Реконструкција на јавните патишта

Член 35

Како реконструкција на јавните патишта се подразбира проширувањето на коловозот, исправката на кривините, ублажувањето на наклоните, зајакнувањето или изградбата на подлогата на коловозот, замената на провизорните вештачки објекти со постојани објекти (мостови, пропусти, потпорни и обложни сидови, галерии и сл.) и измес-

тување на трасата на патот на одделни делници од патот.

Одредбите на чл. 13 до 34 од овој закон важат и за реконструкцијата на постојните јавни патишта.

III. ОДРЖУВАЊЕ НА ЈАВНИТЕ ПАТИШТА

Член 36

Јавните патишта мораат да се одржуваат во таква состојба што на нив да може да се врши безбеден сообраќај за кој се наменети, а на начинот и под условите што се определени со овој закон, со други прописи за јавните патишта и со прописите за сообраќајот на јавните патишта.

Член 37

Во одржувањето на јавните патишта спаѓаат: локалните поправки на коловозот и на објектите на патот, чистењето на урнатиот материјал од просеците, засеците и ендеците и од коловозот, чистењето на снег од коловозот, посипувањето на коловозот во кривините и поголемите наклони во случај на голомразица, косењето на трева од патното земјиште, поправката и замената на патните и сообраќајните знаци, помалите поправки на зградите за потребите на патот и други слични работи за одржување во исправна состојба на патиштата и на објектите на патот.

Во одржувањето на јавните патишта спаѓаат и: периодичното обновување на истрошените коловозни постилки на патот, изработката на асфалтна или друга слична превлака на чакален коловоз; помалите девијации на патот на одделни места (проширување на кривините, планумите и коловозите, ублажување на наклоните и нивелетите и сл.) и обновувањето на дотраените провизорни мостови.

Работите за одржување на јавниот пат мораат да се изведуваат така што поради тоа да не се запре сообраќајот на патот.

Местата на кои се изведуваат работите за одржување на патот мораат да се означат со соодветни сообраќајни знаци.

Член 38

Одржувањето на јавните патишта го вршат претпријатијата за патишта.

Ако делница на јавен пат mine низ населено место, претпријатието за патишта е должно да го одржува само коловозот на тој пат.

Ако е делница на јавен пат што mine низ населено место изградена како градска улица, надлежниот орган на управата на општинското собрание е должен да го одржува и коловозот на таа делница.

Член 39

Одржувањето на мостот за пат и железница што е сограден на исти столбови се должни да го вршат заеднички претпријатието за патишта и железничкото транспортно претпријатие.

Трошоците за одржување на мостот за пат и железница што е изграден на исти столбови ги поднесуваат, и тоа: трошоците за одржувањето на долниот строј ги поднесуваат заеднички железничкото транспортно претпријатие и претпријатието за патишта, а ако имаат посебни конструкции, трошоците за одржувањето на горниот строј преку кој mine железничката пруга ги поднесува железничкото транспортно претпријатие, додека трошоците за одржувањето на горниот строј преку кој mine патот ги поднесува претпријатието за патишта.

Ако мостот има заедничка конструкција, трошоците за одржувањето на конструкцијата на горниот строј и за бојосувувањето на челичната конструкција ги поднесуваат заеднички железничкото транспортно претпријатие и претпријатието за патишта, трошоците за одржувањето на железничкиот колосек ги поднесува железничкото транспортно претпријатие, а трошоците за одржувањето на коловозот ги поднесува претпријатието за патишта.

Одредбите од ставот 3 на овој член согласно се применуваат и на одржувањето на заеднички мост за пат и железница, со вpletен коловоз и колосек на заедничка сообраќајна траса.

Член 40

Ако на јавен пат дојде до прекин на сообраќајот поради снежни лавини, поради одронување на терен во поголем обем или од други слични причини, а претпријатието за патишта не е во состојба со своите расположиви средства да ги отстрани настанатите пречки и го воспостави сообраќајот во колку што се може пократок рок, собрание на општината односно околицата на чија територија е дојдено до прекин на сообраќајот, по потреба, дава помош и ги определува мерките за отстранување на пречката и воспоставување на сообраќајот на јавниот пат во најкратко можен рок.

Во случајот од ставот 1 на овој член собрание на општината односно околицата може, на предлог од претпријатието за патишта, да определи и задолжителна лична работа на граѓаните способни за работа, да определи корисниците и сопствениците на моторни и запрежни возила и на градежна механизација да бидат должни возилата односно градежната механизација да ги стават на располагање за отстранување на настанатите пречки, како и да определи мерки за обезбедување на потребниот материјал и алат.

Работите од ставот 2 на овој член се вршат под раководство и надзор на стручниот орган на претпријатието за патишта.

Задолжителната работа на граѓани и употребата на возила може да се определи најдолго на 3 дена.

Надоместокот за извршената лична работа, за употребата на возила, градежна механизација и алат и за потрошениот материјал паѓа на товар на претпријатието за патишта.

Член 41

Ако е заради изведување итни работи за одржување на патот потребно привремено да се земе земјиште покрај патот или привремено да се установи службеност на земјиште покрај патот, претпријатието за патишта може во таа смисла да му поднесе барање на надлежниот орган на општината на чија територија се наоѓа земјиштето.

Претпријатието за патишта мора кон своето барање да приложи парцеларен план на земјиштето на кое се однесува барањето.

Со решението со кое се усвојува барањето на претпријатието за патишта органот од ставот 1 на овој член ќе одлучи и за надоместокот и за височината на надоместокот за привремено заземеното земјиште, или за привремено установената службеност на земјиштето.

Против решението на органот од ставот 1 на овој член донесено по барањето на претпријатието за патишта, може да се изјави жалба само до колку решението се однесува на усвојување или одбивање на тоа барање.

Во поглед на определувањето на надоместокот и на височината на надоместокот за привремено заземеното земјиште или за привремено установената службеност врз основа на барање поднесено според ставот 1 на овој член, согласно ќе се применуваат одредбите од Законот за експропријацијата со кои е регулирано определувањето на надоместокот и на височината на надоместокот за експроприраното земјиште и установената службеност на земјиштето.

IV. УСЛОВИ НА СООБРАЌАЈОТ ПО ПАТИШТАТА И МЕРКИ ЗА ЗАШТИТА НА ПАТИШТАТА

Член 42

Сообраќај по јавните патишта може да се врши само на начинот и под условите што се определени со овој закон и со прописите за сообраќајот на јавните патишта.

Член 43

Моторните возила од сите видови што сообраќаат по јавните патишта и нивните приколки, освен возилата со гасеници, мораат да имаат тркала со помпани гуми.

Моторните возила со гасеници можат да сообраќаат по јавните патишта со современа коловозна постилка само ако гасениците се снабдени со облоги со рамни површини или со други соодветни облоги.

По исклучок од одредбата на ставот 2 од овој член, воените моторни возила со гасеници можат да сообраќаат по јавните патишта со современа коловозна постилка иако гасениците не се снабдени со облоги, но со обврска за надоместок на штетата што е предизвикана со тоа.

Член 44

Најголем дозволен осен притисок на моторните возила може да биде 10 тона по еднокатна, а 16 тона по двокатна оска.

Во поглед на осниот притисок на моторните возила што сообраќаат по меѓународните патишта, важат одредбите на меѓународните спогодби.

По исклучок од одредбата на ставот 1 од овој член, на постојниот јавен пат кој не ги исполнува пропишаните технички услови за осниот притисок од најмалку 10 тона, како и на патот од III и IV ред што ќе се изгради за осен притисок помал од 10 тона (член 20) можат да сообраќаат моторни возила чиј осен притисок ѝ одговара на техничката состојба на тие патишта.

На јавниот пат од ставот 3 на овој член мора да биде на соодветен начин означен осниот притисок на патот.

Член 45

Запрежните возила со вкупна тежина (сопствената тежина и тежината на товарот) над 3.000 kg мораат да имаат тркала со помпани, сунѓерести или слични гуми.

Член 46

Најголемата дозволена вкупна тежина (сопствената тежина и тежината на товарот) и димензиите на моторното возило, приколката и запрежното возило и широчината на наплатката на запрежните возила ќе ги определи сојузниот секретар за сообраќај и врски, во согласност со Сојузниот секретар за внатрешни работи и со сојузниот секретар за индустрија и трговија.

Член 47

Ако возило празно или заедно со товарот ја пречекорува дозволената тежина, осниот притисок и димензијата определени во чл. 44 до 46 на овој закон (вонреден превоз), за сообраќај на таквото возило на јавните патишта е потребна посебна дозвола.

Ако е за вонредниот превоз потребно да се преземат посебни мерки на обезбедување, како што се потпирање на мостовите, зајакнување на објектите и сл., трошоците во врска со преземањето на тие мерки ги поднесува превозникот.

Превозникот е должен да ја надомести и штетата што ќе настане на патот и на објектите на патот поради вонредниот превоз.

Со дозволата за вонреден превоз се определуваат начинот и условите на тој превоз.

Дозволата за вонреден превоз ја издава претпријатието за патишта на чие подрачје се врши тој превоз, по претходна согласност од надлежниот орган на внатрешните работи.

Со пропис на републиката ќе се определи начинот на издавањето на дозволата за вонреден превоз, ако тој превоз се врши на подрачјето од две или повеќе претпријатија на територијата на републиката.

Член 48

Колските патишта без изграден коловоз (земјени патишта) што се приклучуваат на јавните патишта со коловозна постилка, мораат да бидат калдрмисани во должина од најмалку 100 m сме-

тајќи од работ на коловозот на јавниот пат, и на целата широчина на патот.

Трошоците за калдрмисувањето на јавните патишта без коловозна постилка од ставот 1 на овој член ги поднесува претпријатието за патишта, друга работна организација односно органот што ги одржува тие патишта.

Трошоците за калдрмисувањето на пат без коловозна постилка кој не се смета за јавен пат ги поднесува сопственикот односно корисникот на тој пат.

Член 49

Забрането е привремено или постојано заземање на јавен пат, изведување на какви и да било работи на патот што не се во врска со одржувањето или реконструкцијата на патот, истурање, оставање или фрлање на пат на какви и да било предмети или материјали, или вршење на слични дејствија со кои би можел да се оштети патот, или објектите на патот, или да се попречува или загрозува сообраќајот на патот.

Член 50

Индустриски колосек не смее да се полага по должината на јавен пат.

Дековилски колосек може да се полага на јавен пат само во особено оправдани случаи и по претходно одобрение од претпријатието за патишта.

Полагањето на дековилски колосек може да биде само привремено.

Со одобрението од ставот 2 на овој член мораат да се определат и условите за полагање на дековилскиот колосек на пат.

Член 51

Во близината на местото каде што се крстосуваат два пата во нивото или се приклучува јавен пат на друг јавен пат, или се крстосува јавен пат со железничката пруга во нивото, не смеаат да се садат садници, да се постават предмети или постројки или да се вршат други дејствија што ја попречуваат прегледноста на патот или на железничката пруга (триаголници на прегледноста).

Член 52

Во близината на јавен пат и на објект на пат не смеат да се изведуваат работи со кои би можеле да се оштетат или загрозат патот или објектот на патот, или да се зголемаат трошоците за одржување на патот или на објектите на патот, или да се попречува односно загрозува сообраќајот на патот поради промена на теренските услови или од кои и да било други причини настанати со изведувањето на тие работи.

Член 53

Покрај јавните патишта можат да се градат станбени или други згради и да се подигаат постројки само на определена оддалеченост од патот (заштитен појас).

Широчината на заштитниот појас во кој не можат да се отвораат рудници и каменоломи, да се градат варцилници и тулани, да се подигаат индустриски згради и постројки, како и слични објекти, изнесува кај автопат најмалку 100 m, а кај пат од I ред најмалку 60 m, сметајќи од надворешниот раб на патниот појас.

Во населени места и ридски предели може во оправдани случаи да се дозволи градење на објекти и постројки од ставот 2 на овој член и во заштитниот појас, но не поблиску од 40 m од автопатот и 20 m од патот од I ред, сметајќи од надворешниот раб на патниот појас.

Широчината на заштитниот појас на јавните патишта во кој не можат да се градат станбени, деловни, помошни и слични згради ниту да се подигаат електрични далекуводи, изнесува кај автопат најмалку 40 m а кај пат од I ред најмалку 20 m сметајќи од надворешниот раб на патниот појас.

Во населени места и ридски предели може во оправдани случаи да се дозволи градење на згра-

да од ставот 4 на овој член и во заштитниот појас, но не поблиску од 10 m од автопатот и 5 m од патот од I ред, сметајќи од надворешниот раб на патниот појас.

Дозвола според ст. 3 и 5 на овој член дава републичкиот орган на управата надлежен за сообраќајот, ако со прописите на републиката не е определено поинаку.

Телеграфски и телефонски воздушни кабелски линии и водови, електрични водови од низок напон за осветление, трамвајски и тролејбуски контактни водови и постројки, канализации, водоводи и места за крстосување на пат од I ред со железничката пруга на јавниот сообраќај можат да се поставуваат во заштитниот појас само со претходна согласност од републичкиот орган на управата надлежен за сообраќајот.

Одредбите на овој член не се однесуваат на населените места за кои постојат одобрени урбанистички планови или одлуки што ги заменуваат тие планови.

Член 54

Ако во заштитниот појас на пат се гради објект односно се изведуваат работи противно на одредбите од членот 53 на овој закон, надлежниот орган на управата на општинското собрание ќе донесе решение за забрана на градењето односно за урнување на објектот, ако со реконструкција или на друг соодветен начин не можат да се исполнат условите од тој член.

Ако надлежниот орган на управата на општинското собрание не донесе решение според ставот 1 на овој член, такво решение може да донесе органот на управата определен со прописи на републиката.

Член 55

Со цел за заштита на јавниот пат, надлежниот орган на управата за работите на шумарството може, на барање на претпријатието за патишта, да прогласи за заштитни шуми одделни шумски појаси во близината или покрај патот, согласно со одредбите од Основниот закон за шумите.

Органите што вршат пошумување на голините и уредување на порите и порошката покрај јавниот пат, се должни да соработуваат со претпријатието за патишта, заради утврдување на видот и обемот на овие работи во согласност со потребите на заштитата на јавниот пат.

Претпријатието за патишта учествува во трошоците за пошумување на голините и уредување на порите и порошката според значењето на изведувањето на тие работи за заштита на јавниот пат и според обемот на тие работи покрај јавниот пат.

Член 56

Ако јавниот пат се наоѓа во таква состојба што по него да не може да се врши сообраќај воопшто или само за одделни видови возила, или ако сообраќајот на одделни видови возила би им нанесувал штета на јавниот пат и на објектите на патот или ако работите за реконструкција на патот не можат да се изведат без запирање на сообраќајот или ако други причини за безбедноста на сообраќајот го бараат тоа, органот на управата надлежен за сообраќајот во републиката може, на предлог од претпријатието за патишта, да го забрани сообраќајот на тој пат воопшто или за одделни видови возила, по целиот пат или само на одделни негови делови.

Општата забрана на сообраќајот по патот може да биде само привремена, а забраната на сообраќајот за одделни видови возила може да биде привремена или постојана.

Ако забраната од ставот 1 на овој член се однесува на автопат, на пат од I ред или на граничен премин помеѓу нашата и соседна земја што се наоѓа на кој и да било јавен пат, за забраната на сообраќајот е потребна согласност од Сојузниот секретаријат за сообраќај и врски.

Забраната на сообраќајот мора да се објави правовремено преку дневниот печат и на друг погоден начин, според месните услови, и да се означи

со соодветни сообраќајни знаци на патот, а покрај тоа мораат да се преземат и други мерки за обезбедување.

За забраната на сообраќајот од ставот 3 на овој член Сојузниот секретаријат за сообраќај и врски е должен да ги извести заинтересираните соседни земји и меѓународната организација за друмски сообраќај, ако е нашата земја должна да ги известува нив за тоа врз основа на меѓународни договори или конвенции.

Член 57

За состојбата и проодноста на јавните патишта и за прекилот на сообраќајот и за вонредните настани на јавен пат, претпријатието за патишта е должно да им поднесува извештаи на републичките органи на управата надлежни за работите на инспекцијата на јавните патишта.

Органите на управата надлежни за работите на инспекцијата на јавните патишта се должни извештајот за проодноста на јавните патишта и за прекилот на сообраќајот на нив да го објават на погоден начин.

Републичките органи на управата надлежни за работите на инспекцијата на јавните патишта се должни определени податоци од своите извештаи за проодноста на одделни патишта од I и II ред и за прекилот на сообраќајот на нив да му доставуваат заради објавување на Сојузниот секретаријат за сообраќај и врски.

Сојузниот секретаријат за сообраќај и врски определува кои податоци од ставот 3 на овој член и за кои патишта од I и II ред ќе му се доставуваат.

Член 58

Јавните патишта мораат да се опремаат со сообраќајни знаци.

Сообраќајните знаци ги поставуваат и ги одржуваат претпријатија за патишта.

Претпријатието за патишта е должно да постави соодветни сообраќајни знаци на јавните патишта и на местата на кои тоа, заради безбедност на сообраќајот, ќе го определи надлежниот орган на внатрешните работи.

Член 59

Забрането е отстранување, преместување, засолнување или оштетување на сообраќајните знаци на јавните патишта.

Ако престане потребата да постои сообраќаен знак на определено место или ако поради променети услови на јавниот пат значењето на сообраќајниот знак не им одговара на новите услови, претпријатието за патишта е должно таквиот сообраќаен знак да го отстрани односно да го замени со соодветен.

Член 60

На јавните патишта и во нивната непосредна близина забрането е да се поставуваат знаци, ознаки или какви и да било други направи кои со бојата, формата, светлоста или на кој и да е друг начин ги имитираат сообраќајните знаци или можат да ги доведат во заблуда возачите или други лица во поглед на правилниот и безбеден сообраќај на јавните патишта.

На јавните патишта можат да се поставуваат натписи и други знаци само по одобрение од претпријатието за патишта.

Член 61

Републиките можат да пропишат посебни мерки за заштита на јавните патишта, во согласност со одредбите на овој закон.

V. ИНСПЕКЦИЈА НА ЈАВНИТЕ ПАТИШТА

Член 62

Работите на инспекцијата на јавните патишта ги вршат органите на управата надлежни за работите на инспекцијата на јавните патишта.

Од името на органите надлежни за работите на инспекцијата на јавните патишта, работите на ин-

спекцијата на јавните патишта непосредно ги вршат работниците што се овластени за тоа (инспектори за јавни патишта).

Член 63

Органите надлежни за работите на инспекцијата на јавните патишта вршат особено надзор:

1) над состојбата на јавните патишта, над правилното одржување на јавните патишта според техничките и други прописи и над исполнувањето на техничките и други услови со кои се осигурува способноста на патот за безбеден и несмекаван сообраќај;

2) над извршувањето на одредбите од овој закон за условите на сообраќајот по јавните патишта и за мерките за заштита на јавните патишта;

3) над примената на техничките прописи, техничките нормативи и стандарди при изведувањето на работите и употребата на материјалот при реконструкцијата или изградбата на јавните патишта.

Член 64

Работите на инспекцијата на јавните патишта од надлежноста на Федерацијата ги врши Сојузниот секретаријат за сообраќај и врски.

Сојузниот секретаријат за сообраќај и врски:

- 1) се грижи за правилното функционирање и унапредување на службата на инспекцијата на јавните патишта;

- 2) се грижи за спроведувањето на одредбите од меѓународните договори со кои се определуваат техничките услови и мерки за градење и одржување на патиштата од I ред и на меѓународните патишта;

- 3) врши надзор над работата на органите надлежни за работите на инспекцијата на јавните патишта во републиката кога овие органи вршат инспекциски работи кои се однесуваат на патиштата од I ред и на меѓународните патишта.

Член 65

Ако органот на управата надлежен за работите на инспекцијата на јавните патишта во републиката не изврши некоја од работите од својата надлежност во врска со примената на сојузните прописи што се однесуваат на патиштата од I ред и на меѓународните патишта, таа работа може да ја изврши Сојузниот секретаријат за сообраќај и врски.

Член 66

Сојузниот секретар за сообраќај и врски има право на органите на управата надлежни за работите на инспекцијата на јавните патишта во републиката да им издава задолжителни инструкции за примена на сојузните прописи што се однесуваат на патиштата од I ред и на меѓународните патишта.

Член 67

Сојузниот секретаријат за сообраќај и врски може од републичкиот орган на управата надлежен за работите на инспекцијата на јавните патишта да бара извештај за вршењето на работите на инспекцијата на територијата на републиката што се однесуваат на патиштата од I ред и на меѓународните патишта, а непосредно од другите органи на управата надлежни за работите на инспекцијата на јавните патишта во републиката — само ако го бара тоа неодољна потреба.

Член 68

Инспекторот за јавни патишта врши работи на инспекцијата на јавните патишта самостојно и донесува решенија во рамките на овластувањата и должностите определени со овој закон и со други прописи.

Во вршењето на работите на инспекцијата на јавните патишта инспекторот за јавни патишта е овластен:

- 1) да ги прегледа работите за одржување, реконструкција и изградба на јавните патишта и објектите на патиштата;

- 2) да ја прегледа техничката документација во врска со одржувањето, реконструкцијата и изградбата на јавни патишта;

- 3) да запре извршување на работи што се изведуваат противно на техничките нормативи и стандарди при изведувањето на работите и употребата на материјалот при одржувањето, реконструкцијата и изградбата на јавните патишта, противно на одредбите за условите на сообраќајот по јавните патишта или противно на одредбите за мерките за заштита на јавните патишта;

- 4) да издава наредби за отстранување на недостатоците на јавни патишта што ја загрозуваат безбедноста на сообраќајот на нив;

- 5) да издава наредби за запирање на работите што се изведуваат во непосредна близина на јавните патишта, а кои можат да ја доведат во прашање сигурноста на јавниот пат и безбедноста на сообраќајот на него;

- 6) да издава наредби за преземање мерки за обезбедување на јавниот пат, и, по потреба, да го забрани привремено сообраќајот со друмски возила кои поради својата вкупна тежина, димензија и други технички својства можат да му нанесат штета на јавниот пат или да ја загорзат безбедноста на сообраќајот;

- 7) да издава наредби за привремена забрана на сообраќајот на новоизграден или реконструиран јавен пат, ако претходно не е извршен технички преглед;

- 8) да презема и други мерки и дејствија за кои е овластен со посебни прописи.

Ако е јавен пат во таква состојба што на него да не може да се врши безбеден сообраќај, инспекторот за јавни патишта ќе нареди да се преземат веднаш мерки за обезбедување, а, по потреба, ќе го забрани привремено и сообраќајот на јавниот пат односно на загрозената делница од јавниот пат.

За утврдените наоди и преземените мерки инспекторот е должен без одлагање да го извести надлежниот орган на инспекцијата на јавните патишта и директорот на претпријатието за патишта на чие подрачје е извршена инспекцијата.

Член 69

Инспекторите за јавни патишта мораат да ја имаат пропишаната стручна спрема и да ги исполнуваат другите пропишани услови.

Сојузниот секретар за сообраќај и врски ќе пропише која стручна спрема мораат да имаат и кои други услови мораат да исполнуваат работниците на Сојузниот секретаријат за сообраќај и врски што се овластени да вршат работи на инспекцијата на јавните патишта.

Член 70

Државните органи, работните и други организации и граѓани, што користат јавен пат и претпријатијата за патишта и други работни организации кои на патот или во непосредна близина на јавен пат или на објект на пат изведуваат или вршат работи што мажат да ја загорзат сигурноста на јавниот пат или безбедноста на сообраќајот на јавниот пат, се должни на инспекторите за јавни патишта да им овозможат вршење на инспекцијата да им даваат потребни известувања и да им ја ставаат на увид потребната техничка документација.

Член 71

Инспекторите за јавни патишта издаваат наредби со писмено решение.

Против решението на инспекторот може, во рок од 8 дена од денот на доставата на решението, да му се поднесе приговор на органот надлежен за работите на инспекцијата на јавните патишта, кој може решението на инспекторот да го потврди, измени или поништи.

Приговорот од ставот 2 на овој член го одлага извршувањето на решението.

Инспекторот за јавни патишта може во решението да определи приговорот да не го одлага извршувањето на решението, ако тоа го бара итноста на мерката определена во решението.

Член 72

Против решението на органот на управата надлежен за работите на инспекцијата на јавните патишта донесено по приговорот, може да му се изјави жалба на надлежниот орган на инспекцијата на јавните патишта од повисок степен, во рок од 8 дена од денот на доставата на решението.

Против решението што по приговорот го донесол републичкиот орган на управата надлежен за работите на инспекцијата на јавните патишта а се однесува на патишта од I ред и меѓународни патишта, може да му се изјави жалба на Сојузниот секретаријат за сообраќај и врски.

Жалбата не го одлага извршувањето на решението.

Органот надлежен за работите на инспекцијата на јавните патишта против чие решение е изјавена жалба може, на образложено барање на жалителот, да го одложи извршувањето на решението ако со неговото извршување би се предизвикала штета што тешко би можела да се поправи.

Член 73

Ако инспекторот за јавни патишта во вршењето на инспекцијата најде дека е сторен прекршок, стопански престап или кривично дело, тој е должен без одлагање да поднесе барање за поведување прекршочна постапка, односно да му поднесе пријава на јавното обвинителство надлежно за поведување постапка поради стопански престап односно кривично дело.

Органот на кој му е поднесено барање за поведување прекршочна постапка односно пријава за поведување постапка поради стопански престап или кривично дело, е должен за исходот на постапката да го извести органот на инспекцијата на јавните патишта чиј инспектор го поднесол барањето односно пријавата.

Против решението за прекршокот, донесено по барањето на инспекторот за поведување прекршочна постапка, жалба може да изјави и органот на инспекцијата на јавните патишта чиј инспектор го поднесол барањето.

Член 74

На постапката на инспекторите за јавни патишта и органите на инспекцијата на јавните патишта се применуваат одредбите од Законот за општата управна постапка, ако со овој закон не е определено поинаку.

VI. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Член 75

Со парична казна од 30.000 до 1.000.000 динари ќе се казни за прекршок работна организација или друго правно лице:

1) ако спречи поставување или отстрани привремено заштитни направи (палисади, дрвени леси, железни решетки и сл. — член 26);

2) ако врши сообраќај по јавен пат со моторно возило со гасеници што не се снабдени со облоги со рамни површини или со други соодветни облоги (член 43 став 2);

3) ако врши сообраќај со моторно возило што со својата вкупна тежина го надминува најголемиот дозволен притисок по оска или ако врши сообраќај со моторно возило чиј притисок по оска не е во согласност со техничката состојба на јавниот пат (член 44);

4) ако врши сообраќај на јавен пат со запрежно возило чии наплатки ја немаат пропишаната минимална ширина (член 46), или со запрежно возило со вкупна тежина над 3.000 kg што не е снабдено со тркала со помпани, сунѓерести или слични гуми (член 45);

5) ако без посебна дозвола врши вонреден превоз (член 47 став 1), или вонредниот превоз не го врши на начинот и според условите определени во дозволата за вонреден превоз (член 47 став 4);

6) ако во близината на пат и на објекти на пат изведува или врши работи што можат да го загрозат патот односно објектот или сигурноста на сооб-

раќајот на патот, или да предизвикаат промена на теренските услови (член 52);

7) ако врши сообраќај на јавен пат или на негов дел, на кој надлежниот орган го забранил сообраќајот воопшто, или на определен пат врши сообраќај со возило за кое надлежниот орган го забранил сообраќајот (член 56 став 1).

За дејствието од ставот 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во работната организација односно во друго правно лице со парична казна од 10.000 до 50.000 динари.

Член 76

Со парична казна од 20.000 до 500.000 динари ќе се казни за прекршок работна организација или друго правно лице:

1) ако привремено или постојано заземе пат, или изведува на патот какви и да било работи што не се во врска со одржувањето или реконструкцијата на јавниот пат, или истура, остава или фрла на патот какви и да било предмети или материјали, или врши дејствија што би можеле да го оштетат патот или објектот на патот или да го попречуваат или загрозуваат сообраќајот на патот (член 49);

2) ако на јавен пат постави дековилски колосек без претходно одобрение од претпријатието за патишта, или ако при полагањето на дековилскиот колосек на јавен пат не се придржува кон условите за поставување на тој колосек (член 50 ст. 2 и 3);

3) ако во близина на место каде што се крстосуваат два пата во нивото или јавен пат се приклучува на друг јавен пат, или се крстосува пат со железничка пруга во нивото — посади садници, постави предмети или постројки, или изврши некое друго дејствие што ѝ смеќава на прегледноста на патот или железничката пруга (член 51);

4) ако без претходна дозвола од надлежниот орган подига во заштитен појас зграда или друг објект што во тој појас не може да се подига без таква дозвола (член 53);

5) ако отстрани, премести, засолни или оштети сообраќаен знак на јавен пат (член 59);

6) ако на јавен пат или во негова непосредна близина постави знак, ознака или некоја друга наплага што со бојата, формата или светлоста или на кој и да е друг начин ги имитира сообраќајните знаци или може да ги доведе во заблуда возачите или други лица во поглед на правилниот и безбеден сообраќај на јавен пат (член 60 став 1).

За дејствието од ставот 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во работната организација односно во друго правно лице со парична казна од 5.000 до 30.000 динари.

Член 77

Со парична казна од 10.000 до 100.000 динари ќе се казни за прекршок граѓанин ако изврши некое од дејствијата од чл. 75 и 76 на овој закон.

Член 78

Со парична казна од 10.000 до 300.000 динари ќе се казни за прекршок претпријатие за патишта или друго правно лице:

1) ако не постапи по наредбата од инспекторот издадена врз основа на членот 68 од овој закон;

2) ако оневозможува или смеќава вршење на работите од делокругот на службата на инспекцијата на јавните патишта (член 70).

За дејствието од ставот 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во претпријатието за патишта или во друго правно лице со парична казна од 5.000 до 20.000 динари.

Член 79

Со парична казна од 5.000 до 50.000 динари ќе се казни за прекршок граѓанин што не ќе постапи по наредбата од инспекторот за јавни патишта издадена врз основа на членот 68 од овој закон.

VII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 80

По влегувањето во сила на овој закон категоријата на постојните патишта може да се определи

според значењето на тие патишта, без оглед дали овие патишта ги исполнуваат соодветните технички услови определени со овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон.

Патиштата на кои според ставот 1 на овој член ќе им биде определена категорија, како и другите јавни патишта изградени до денот на влегувањето во сила на овој закон, а кои не ги исполнуваат техничките услови за категоријата што им е определена, ќе се приспособат кон одредбите на овој закон при нивната реконструкција односно повторна изградба.

Член 81

Одредбите на овој закон што се однесуваат на претпријатијата за патишта согласно се применуваат и на другите работни организации на кои им е доверено искористувањето или одржувањето на јавните патишта, како и на органите преку кои општинските или околиските собранија ги искористуваат јавните патишта.

Член 82

Земјиште што со градење или реконструкција на пат е заземено до 15 мај 1945 година, а што не е запишано во земјишните книги како општествена сопственост, ќе се запише во тие книги како општествена сопственост.

Поранешниот сопственик на тоа земјиште нема право на надоместок во случајот од ставот 1 на овој член.

Поблиски одредби за земјишнокнижниот упис според ставот 1 на овој член донесува сојузниот секретар за правосудство.

Член 83

Ако урната или напуштена зграда или друг објект, што се наоѓа во заштитниот појас на јавен пат, ја намалува или ја оневозможува прегледноста на патот, или ја загрозува безбедноста на сообраќајот на патот, претпријатието за патишта може во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон да бара општинскиот орган на управата надлежен за сообраќајот да донесе решение сопственикот односно носителот на правото за користење да биде должен да го отстрани тој објект на свој трошок во определен рок.

Ако сопственикот односно корисникот на објектот не постапи по решението донесено според ставот 1 на овој член, или ако е сопственикот односно корисникот непознат, општинскиот орган на управата надлежен за сообраќајот ќе му одобри на претпријатието за патишта да го отстрани објектот на свој трошок.

Материјалот добиен со отстранувањето на овие објекти му припаѓа на сопственикот, односно на носителот на правото за користење на објектот.

Член 84

Прашањата што со одредбите на овој закон не се уредени во поглед на патиштата од II, III и IV ред, се уредуваат со прописи на републиките, согласно со начелата на овој закон.

Член 85

Републиките донесуваат прописи за патишта и други сообраќајници што немаат својство на јавни патишта (улицы, селски, земјоделски, шумски патишта и др.), согласно со начелата на овој закон.

Член 86

Правилникот за техничките прописи за елементите и основните услови за проектирање на јавни патишта („Службен лист на СФРЈ“, бр. 47/57), како и републичките закони и други прописи за јавните патишта, ќе се применуваат доколку не се во спротивност со одредбите на овој закон.

479.

Врз основа на чланот 27 од Законот за измени и дополненија на Основниот закон за организацијата на превозот со моторни возила во друмскиот сообраќај („Службен лист на СФРЈ“, бр. 9/65), Законодавно-правната комисија на Сојузната скупштина, на својата седница од 22 април 1965 година, го утврди долу изложениот пречистен текст на Основниот закон за организацијата на превозот со моторни возила во друмскиот сообраќај.

Пречистениот текст на Основниот закон за организацијата на превозот со моторни возила во друмскиот сообраќај го опфаќа Основниот закон за организацијата на превозот со моторни возила во друмскиот сообраќај објавен во „Службен лист на СФРЈ“, бр. 53/62 и неговите измени и дополненија објавени во „Службен лист на СФРЈ“, бр. 9/65, во кои е означено времето на влегувањето во сила на тој закон и на неговите измени и дополненија.

АС бр. 226

23 април 1965 година
Белград

Претседател
на Законодавно-правната комисија
на Сојузната скупштина,
Јово Угрчиќ, с. р.

ОСНОВЕН ЗАКОН

ЗА ОРГАНИЗАЦИЈАТА НА ПРЕВОЗОТ СО МОТОРНИ ВОЗИЛА ВО ДРУМСКИОТ СООБРАЌАЈ (пречистен текст)

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Превозот на лица и предмети со моторни возила во друмскиот сообраќај може да се врши како јавен превоз или како превоз за сопствени потреби.

Јавниот превоз, во смисла на овој закон, е таков превоз на лица и предмети што под еднакви услови му е достапен на секого и се врши врз основа на склучен договор за превоз помеѓу имателот на моторно возило и лицето што ги користи превозните услуги.

Јавниот превоз се врши како трајна стопанска дејност.

Превозот за сопствени потреби, во смисла на овој закон, е превоз на лица и предмети заради задоволување сопствените потреби на имателот на моторно возило.

Член 2

Јавниот превоз го вршат претпријатија на кои таквиот превоз им е основна дејност.

Јавен превоз можат да вршат и други стопански организации, ако ги исполнуваат условите пропишани за вршење таков превоз и ако таа своја дејност ја регистрираат според возечките прописи.

Член 3

Јавен превоз може да се врши само со моторни возила кои, покрај условите утврдени со прописите за безбедноста на сообраќајот, ги исполнуваат и техничко-експлоатационите услови утврдени со републички прописи.

Сојузниот секретар за сообраќај и врски може да пропише посебни техничко-експлоатациони услови за вршење јавен превоз на територијата на две или повеќе републики и во меѓународниот друмски сообраќај.

Член 4

Автобусот и товарното моторно возило со кои се врши превоз мораат да имаат посебна превозна исправа (патен налог), која треба да содржи особено ознака на возилото со кое се врши превозот, податоци за тоа што и за кого се превезува, податоци за посадата на возилото и движењето на возилото за време на превозот.

Поблиски прописи за превозната исправа за моторни возила на Југословенската народна армија ќе донесе државниот секретар за народна одбрана, за возилата на милицијата — сојузниот секретар за внатрешни работи, а за другите возила — сојузниот секретар за сообраќај и врски.

Член 5

Стопанските организации што вршат јавен превоз во линискиот друмски сообраќај се должни своите возни редови да ги усогласат меѓусебно, а во границите на можноста — и со возните редови на железничкиот, поморскиот, речниот и воздушниот сообраќај, заради обезбедување континуиран превоз.

Член 6

Секоја стопанска организација што врши јавен превоз (превозник) е должна да донесе посебен правилник со кој ќе се утврди бројот на членовите на посадата на моторните возила за вршење одделни видови јавен превоз и ќе се пропише начинот и условите за вршење работите на работните места на членовите на посада на моторните возила.

Републиката може да донесе прописи за начинот и условите за вршење на работите на членовите на посада и да пропише службени облекувања за нив.

Член 7

Надзор над извршувањето на одредбите од овој закон и прописите донесени врз основа на него, вршат органите на управата надлежни за работите на инспекцијата на друмскиот сообраќај, на начинот определен со законот.

Работите на инспекцијата што се однесуваат на вршење превоз помеѓу две или повеќе републики се работи од интерес за целата земја.

II. ЈАВЕН ПРЕВОЗ

Член 8

Јавниот превоз може да се врши како превоз во линиски друмски сообраќај и како превоз во слободен друмски сообраќај.

1. Јавен превоз во линискиот друмски сообраќај

Член 9

Јавниот превоз во линиски друмски сообраќај е превоз кој се врши на определени релации, по однапред утврден возен ред, и за кој цената и другите услови на превоз однапред се утврдуваат со тарифа.

Член 10

Возниот ред и тарифата ја утврдува превозникот.

Возниот ред мора да биде утврден така што, придржувајќи се кон условите утврдени со прописите за безбедноста на сообраќајот, да осигурава уреден сообраќај.

Возниот ред содржи релации на кои се врши јавниот превоз во линискиот друмски сообраќај, број и вид на линијата, редослед на станиците и стојалиштата и нивната оддалеченост од почетната станица, време на поаѓањето и доаѓањето за секоја станица, период во кој се одржува линијата и рок за важење на возниот ред.

Тарифата содржи цени и други услови на превозот, како и сите податоци потребни за пресметување на цените на превозот и на надоместоците за споредните услуги на превозникот.

Возниот ред и тарифата мораат да бидат објавени на вообичаен начин, најмалку на 15 дена пред денот на влегувањето во сила.

Член 11

Возните редови за превоз на патници во линискиот друмски сообраќај мораат да бидат меѓусебно усогласени така што, според расположивите превозни капацитети, да им одговараат на потребите

на патниците во линискиот друмски сообраќај на определено подрачје.

Возните редови за превоз на патници во линискиот друмски сообраќај помеѓу две или повеќе републики и во меѓународниот друмски сообраќај ги усогласуваат превозниците преку Сојузната стопанска комора.

При усогласувањето на возните редови од ставот 2 на овој член, превозниците се должни да водат сметка за барањата и предлозите на заинтересираните општествено-политички заедници.

Со закон на републиката се утврдуваат начинот и постапката за усогласување на возните редови за превоз на патници во линискиот друмски сообраќај на територијата на републиката.

Сојузната стопанска комора ќе го пропише начинот и постапката за усогласување на возните редови за превози во линискиот друмски сообраќај помеѓу две или повеќе републики и во меѓународниот друмски сообраќај.

Член 12

Ако превозниците не се спогодаат во поглед усогласувањето на возните редови, одлука за спорните работи ќе донесе посебна арбитражна комисија, која се состои од три члена.

За одлучување за спорните работи во прашањето за усогласување на возните редови за превоз помеѓу две или повеќе републики и во меѓународниот друмски сообраќај, еден член на арбитражната комисија именува Сојузната стопанска комора а вториот — Сојузниот секретаријат за сообраќај и врски. Третиот член на комисијата го избираат именуваните членови на комисијата.

Одлуката на арбитражната комисија е конечна.

Член 13

Превозот во линискиот друмски сообраќај превозникот може да го отпочне дури откако ќе го регистрира возниот ред кај органот на управата надлежен за работите на сообраќајот.

Возниот ред за превоз на патници што се врши на територијата на две или повеќе републики и во меѓународниот друмски сообраќај се регистрира кај Сојузниот секретаријат за сообраќај и врски, врз основа на потврда од Сојузната стопанска комора односно одлука на Арбитражната комисија при Сојузната стопанска комора дека е извршено усогласување.

Поблиски прописи за регистрацијата на возните редови ќе донесе сојузниот секретар за сообраќај и врски.

Член 14

Превозникот мора да се придржува кон утврдениот и објавен возен ред и не може да го укине пред истекот на рокот на важењето.

Возниот ред може да се менува дури кога по пропишана постапка ќе се изврши усогласување (член 11) и измена на регистрацијата (член 13).

Член 15

Во текот на важењето на возниот ред определена линија може да биде укината во случај:

1) на виша сила и во други ванредни случаи кои, независно од волјата на превозникот, ќе го оневозможат одржувањето на линијата подолго од три месеци;

2) на обединување на средствата на превозниците, под услов дека, и според мислењето на надлежните органи на општината односно градот со повеќе општини на чии територии се наоѓа местото на почетокот на линијата (почетна станица) и местото на завршетокот на линијата (крајна станица), ќе биде обезбедено задоволување на основните потреби на граѓаните од превоз на односната релација и по укинувањето на таа линија.

Возниот ред на линијата може да биде укинат кога по пропишаната постапка ќе се изврши бришење на неговата регистрација (член 13).

Член 16

Превозникот е должен да прими на превоз секое лице или предмет во границите на расположивите

места (седишта) во возилото односно на корисната носивост на возилото, ако лицето или предметот ги исполнуваат условите за превоз предвидени со тарифата и ако според важечките прописи не се исклучени од превоз.

Член 17

Натоварувањето и истоварувањето на патници се врши на станици и стојалишта.

Член 18

Станицата може да биде организирана како претпријатие или како погон на претпријатието.

Станицата може да има пумпни станици за снабдување моторни возила со гориво и мазиво, сервисни работилници, продавници на резервни делови, угостителски објекти, гаражи и други објекти во врска со своето работење.

Член 19

Со услугите на станицата и стојалиштето имаат право да се користат сите превозници под еднакви услови.

По исклучок од одредбата на ставот 1 од овој член, со услугите на станицата организирана како погон што го основал еден превозник за своите потреби, можат да се користат други превозници само со претходно одобрение од превозникот што го основал тој погон, и под условите што тој ќе ги определи.

Член 20

Сите станици и стојалишта мораат да бидат опремени, одржувани и означени на начинот определен со прописи на републиката.

2. Јавен превоз во слободниот друмски сообраќај

Член 21

Јавниот превоз во слободниот друмски сообраќај е превоз за кој релацијата, цената на превозот, височината на надоместокот за споредни услуги извршени за потребите на лицата и предметите што се превезуваат, и другите услови на превозот, се утврдуваат со договор помеѓу превозникот и корисникот на превозот.

3. Посебни одредби за јавниот превоз во меѓународниот друмски сообраќај

Член 22

Јавен превоз во меѓународниот друмски сообраќај можат да вршат превозници кои, покрај условите предвидени со овој закон и прописите донесени врз основа на него, ги исполнуваат и условите предвидени со прописите за прометот на стоки и услуги со странство, како и условите предвидени со меѓународните конвенции и други меѓународни акти што се однесуваат на вршењето на превоз во меѓународниот друмски сообраќај.

Член 23

Странски превозник може на територијата на Југославија да врши превоз на патници во меѓународниот линиски друмски сообраќај само врз основа на посебна дозвола, ако со меѓународна конвенција или друг меѓународен акт не е определено да може да врши таков превоз и без дозвола.

Поблиски прописи за условите и постапката за издавање на дозволата од ставот 1 на овој член ќе донесе сојузниот секретар за сообраќај и врски.

Сојузниот секретар за сообраќај и врски може да определи дозволата од ставот 1 на овој член да им биде потребна на странските превозници и за вршење други видови јавен превоз на лица и предмети во меѓународниот друмски сообраќај на територијата на Југославија, и да ги определи условите и постапката за издавање на таа дозвола.

Член 24

Странски превозници не можат да вршат јавен превоз во внатрешниот друмски сообраќај.

По исклучок од одредбата на ставот 1 од овој член, странски превозници што вршат превоз на патници во меѓународниот линиски друмски сообраќај на територијата на Југославија, можат на тие линији да вршат и превоз на патници во внатрешниот друмски сообраќај, ако е тоа предвидено со меѓународна конвенција или друг меѓународен акт.

III. ПРЕВОЗ ЗА СОПСТВЕНИ ПОТРЕБИ

Член 25

Превоз за сопствени потреби можат да вршат иматели на моторни возила, и тоа:

1) работни и други организации, државни органи и други правни лица:

а) ако превезуваат лица што се кај нив во работен однос, како и други лица во врска со вршењето на работите од својот делокруг;

б) ако превезуваат предмети заради задоволување на своите потреби;

2) граѓаните — кога возилото го користат за сопствени потреби

Како превоз на предмети што го вршат стопанските организации со цел за задоволување на своите потреби се смета и превозот на предмети што тие ги произвеле, преработиле или поправили, купиле или продале, дале или зеле под закуп, или примиле на складирање — ако е складирањето нивна дејност.

Ако работната и друга организација, државниот орган, или друго правно лице врши превоз од ставот 1 точка 1 со моторно возило земено под закуп, ќе се смета дека врши превоз за сопствени потреби.

Член 26

Како превоз за сопствени потреби во смисла на членот 25 од свој закон се смета и превозот на лица со сопствено моторно возило или со моторно возило земено под закуп, што го вршат:

1) хотелските претпријатија и одморалиштата — ако вршат превоз на своите гости;

2) здравствените установи — ако вршат превоз на болни;

3) туристичките работни организации — ако врз основа на посебен договор вршат превоз на групи туристи, без поплатно примање патници;

4) претпријатијата за аеродромски услуги или други претпријатија на кои им е доверено искористување на воздухопловно пристаниште — ако вршат превоз на патници и нивни придружници од деловниците во градот до воздухопловното пристаниште, и обратно.

На превозот за сопствени потреби што го вршат имателите на моторни возила од точката 3 на ставот 1 на овој член се применуваат одредбите на членот 3 од овој закон.

Член 27

На превозот за сопствени потреби во меѓународниот друмски сообраќај согласно се применуваат одредбите од чл. 22 и 23 на овој закон.

IV. ИНСПЕКЦИЈА НА ДРУМСКИОТ СООБРАЌАЈ

Член 28

Работите на инспекцијата на друмскиот сообраќај ги вршат органите на управата надлежни за работите на инспекцијата на друмскиот сообраќај.

Член 29

Сојузниот секретаријат за сообраќај и врски:

1) се грижи за правилното функционирање на службата на инспекцијата на друмскиот сообраќај;

2) се грижи за спроведувањето на меѓународните договори во врска со превозот во друмскиот сообраќај.

Член 30

Сојузниот секретар за сообраќај и врски има право на органите на управата надлежни за работите на инспекцијата на друмскиот сообраќај во

републиката да им издава задолжителни инструкции за примена на сојузните прописи што се однесуваат на вршењето на превозот на територијата на две или повеќе републики и во меѓународниот друмски сообраќај.

Член 31

Сојузниот секретаријат за сообраќај и врски може да бара од републичкиот орган на управата надлежен за работите на инспекцијата на друмскиот сообраќај извештај за вршењето на работите на инспекцијата на друмскиот сообраќај на територијата на републиката кои се однесуваат на вршењето на превоз помеѓу две или повеќе републики и во меѓународниот друмски сообраќај, а непосредно од другите органи на управата надлежни за работите на инспекцијата на друмскиот сообраќај само ако се однесуваат на вршењето на превоз во меѓународниот друмски сообраќај.

Член 32

Ако органот на управата надлежен за работите на инспекцијата на друмскиот сообраќај во републиката не изврши некоја од работите од својата надлежност во врска со примена на сојузните прописи што се однесуваат на вршење превоз помеѓу две или повеќе републики и во меѓународниот друмски сообраќај, таа работа може да ја изврши Сојузниот секретаријат за сообраќај и врски.

Член 33

Органот на управата надлежен за работите на инспекцијата на друмскиот сообраќај ги врши работите од својата надлежност врз основа и во рамките на законот и прописите донесени врз основа на законот.

Од името на органот на управата надлежен за работите на инспекцијата на друмскиот сообраќај работите на инспекцијата непосредно ги вршат за тоа овластените лица (инспектори на друмскиот сообраќај).

Член 34

Инспекторот на друмскиот сообраќај ги врши работите на инспекцијата на друмскиот сообраќај самостојно и донесува решенија во рамките на овластувањата и должностите определени со законот.

Во вршењето на работите на инспекцијата на друмскиот сообраќај, инспекторот на друмскиот сообраќај проверува особено:

- 1) дали превозникот е овластен да врши јавен превоз во смисла на одредбите од овој закон;
- 2) дали превозот се врши на начинот и под условите предвидени со законот и прописите донесени врз основа на закон;
- 3) дали возилата со кои се врши јавниот превоз им одговараат на пропишаните техничко-експлоатациони услови;
- 4) дали автобуските станици и стојалишта ги исполнуваат пропишаните услови;
- 5) дали во меѓународниот друмски сообраќај во провозот (транзитот) се спроведуваат меѓународните договори и други меѓународни инструменти кои се однесуваат на вршењето на превоз според посебни одредби за јавниот превоз во меѓународниот друмски сообраќај.

Во вршењето на работите на инспекцијата на друмскиот сообраќај инспекторот на друмскиот сообраќај е овластен да ги прегледува моторните возила, автобуските станици и стојалишта, договорите, превозните и други исправи, како и друга документација што овозможува увид во работењето на работната или друга организација, друго правно лице и поединци во поглед на извршувањето на одредбите на законот и прописите донесени врз основа на законот.

Во вршењето на работите на инспекцијата инспекторот на друмскиот сообраќај може да сонува одговорни лица и сведоци, а по потреба да користи стручни установи и одделни стручњаци, како и да презема други мерки и дејствија за кои е овластен со посебни прописи.

Член 35

Кога инспекторот на друмскиот сообраќај ќе утврди дека одредбите на законот и на прописите донесени врз основа на законот не се применети или не се правилно применети, ќе му нареди со писмено решение на имателот на моторното возило односно на одговорниот член на посадата на моторното возило да ја отстрани во определениот рок утврдената неправилност.

Ако утврдената неправилност не биде отстранета во определениот рок, инспекторот е овластен да донесе решение за привремена забрана:

- 1) на вршењето на јавниот превоз — ако тој се врши противно на одредбите од членот 2 на овој закон;
- 2) на вршењето на јавниот превоз на патници во линискиот друмски сообраќај — ако возниот ред не е регистриран (член 13);
- 3) на вршењето на превозот во меѓународниот друмски сообраќај — ако не се исполнети условите од чл. 22 до 24 и членот 27 на овој закон;
- 4) на користењето на моторното возило — ако тоа не ги исполнува пропишаните техничко-експлоатациони услови за односниот вид јавен превоз (член 3);
- 5) на вршењето на работите на работното место член на посада на моторно возило — ако лицето што ги врши тие работи не се придржува кон одредбите на правилникот од членот 6 на овој закон.

Член 36

Инспекторот на друмскиот сообраќај е должен за кајдената состојба и преземената мерка веднаш писмено да го извести органот на управата надлежен за работите на инспекцијата на друмскиот сообраќај во седиштето односно живеалиштето на имателот на моторното возило.

Во случаите од чл. 34 и 35 на овој закон, инспекторот на друмскиот сообраќај е должен за најдената состојба и преземената мерка веднаш писмено да го извести работничкиот совет на стопанската организација односно соодветниот орган на управувањето на други иматели на моторни возила.

Ако инспекторот на друмскиот сообраќај при вршењето на службата најде дека прописите за безбедноста на сообраќајот или други прописи што се однесуваат на моторното возило не се воопшто применети или не се правилно применети, тој е должен веднаш за тоа да го извести органот на управата во чија надлежност спаѓа вршењето на надзорот над извршувањето на тие прописи.

Член 37

Сите иматели на моторни возила и работните организации што се носители на право за користење на станици се должни на инспекторите на друмскиот сообраќај да им го овозможат вршењето на инспекцијата, да им даваат потребни известувања и да им ја ставаат на увид потребната техничка и друга документација.

Одредбата на ставот 1 од овој член не се однесува на моторните возила на Југословенската народна армија и милицијата.

Член 38

Инспекторот на друмскиот сообраќај издава наредби со писмено решение.

Против решението на инспекторот може, во рок од осум дена од денот на доставата на решението, да му се поднесе приговор на органот на управата надлежен за работите на инспекцијата на друмскиот сообраќај чиј инспектор го донесол решението, кое овој орган може да го потврди, да го измени или да го поништи.

Приговорот од ставот 2 на овој член го одлага извршувањето на решението.

Инспекторот на друмскиот сообраќај може во решението да определи приговорот да не го одлага извршувањето на решението, ако тоа го бара истоста на мерките определени во решението.

Член 39

Против решението на инспекторот на друмскиот сообраќај во републиката, донесено врз основа на сојузен пропис кој се однесува на превоз во меѓународниот друмски сообраќај, може во рок од осум дена од денот на доставата на решението да му се поднесе приговор на републичкиот орган на управата надлежен за работите на инспекцијата на друмскиот сообраќај.

Против решението кое според ставот 1 од овој член го донесува републичкиот орган на управата надлежен за работите на инспекцијата на друмскиот сообраќај може да му се изјави жалба на Сојузниот секретаријат за сообраќај и врски.

Член 40

Ако инспекторот на друмскиот сообраќај во вршењето на инспекцијата најде дека е сторен прекршок, стопански престап или кривично дело, тој е должен без одлагање да поднесе барање за поведување прекршочна постапка односно да му поднесе пријава на јавното обвинителство надлежно за поведување постапка поради стопански престап односно кривично дело.

Органот на кој му е поднесено барање за поведување прекршочна постапка односно пријава за поведување постапка поради стопански престап или кривично дело, е должен за исходот на постапката да го извести органот на управата надлежен за работите на инспекцијата на друмскиот сообраќај чиј инспектор го поднесол барањето односно пријавата.

Против решението за прекршок донесено по барањето од инспекторот за поведување прекршочна постапка, жалба може да изјави и органот на управата надлежен за работите на инспекцијата на друмскиот сообраќај чиј инспектор го поднесол барањето.

Член 41

Врз постапката на инспекторот на друмскиот сообраќај и на органот на управата надлежен за работите на инспекцијата на друмскиот сообраќај се применуваат одредбите од Законот за општата управна постапка, ако со овој закон не е определено поинаку.

V. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Член 42

Со парична казна од 50.000 до 5.000.000 динари ќе се казни за стопански престап стопанска организација или друго правно лице:

1) ако врши јавен превоз противно на одредбите на членот 2 од овој закон;

2) ако не донесе тарифа за јавен превоз во линискиот друмски сообраќај (член 10 став 1), или ако тој превоз не го врши по однапред утврдената тарифа (член 9);

3) ако изврши јавен превоз на патници во линискиот друмски сообраќај пред да го регистрира возниот ред (член 13) или ако по извршена регистрација не отпочне со превоз на определена линија според регистрираниот возен ред (член 10 став 3);

4) ако го укине или го промени возниот ред противно на одредбите од членот 14 на овој закон;

5) ако своите услуги во станица не им ги дава под еднакви услови на сите превозници (член 19 став 1);

6) ако врши јавен превоз во меѓународниот друмски сообраќај, а не ги исполнува пропишаните услови за вршење на тој превоз (член 22).

За кое и да е од дејствијата од ставот 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во стопанската организација или во друго правно лице со парична казна од 5.000 до 50.000 динари.

Со паричната казна од ставот 1 на овој член ќе се казни за стопански престап и странско правно лице ако изврши превоз на патници и предмети на територијата на Југославија, а за такво вршење превоз нема дозвола односно таквото вршење на превоз не е предвидено со меѓународната спогодба (чл. 23 и 24).

Член 43

Со парична казна од 30.000 до 300.000 динари ќе се казни за прекршок стопанска организација или друго правно лице:

1) ако за превоз во друмскиот сообраќај користи моторни возила што не ги исполнуваат пропишаните технично-експлоатациони услови (чл. 3 и 26 став 2);

2) ако не ја означи на пропишаниот начин станицата или стојалиштето што ги користи при вршењето на превоз во линискиот друмски сообраќај (член 20);

3) ако во својство на превозник:

а) не донесе правилник за утврдување бројот на членовите на посадата на моторните возила и за начинот и условите за вршење работите на нивните работни места (член 6);

б) не ја објави тарифата и возниот ред за јавниот превоз во линискиот друмски сообраќај на вообичаен начин (член 10 став 5);

в) не го регистрира возниот ред за превоз на патници во линискиот друмски сообраќај (член 13).

За кое и да е од дејствијата од ставот 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во стопанската организација или во друго правно лице со парична казна од 2.000 до 20.000 динари.

Член 44

Со парична казна од 10.000 до 100.000 динари ќе се казни за прекршок стопанска организација или друго правно лице, ако во својство на превозник:

1) изврши јавен превоз со моторно возило што нема пропишана превозна исправа или ако таа исправа е неправилно или непотполно пополнета (член 4);

2) не се придржува кон одредбите на правилникот за утврдување бројот на членовите на посадата на моторните возила и за начинот и условите за вршење работите на нивните работни места при вршењето на превоз (член 6);

3) не се придржува кон утврдениот возен ред (член 9);

4) не прими на превоз лице или предмети во границите на расположивите места (седишта) во возилото односно на корисната носивост на возилото, иако лицето или предметот ги исполнува условите предвидени со тарифата, а според важечките прописи не се исклучени од превоз (член 16);

5) врши натоварување или истоварување на патници вон станиците или стојалиштата во линискиот друмски сообраќај (член 17).

За кое и да е од дејствијата од ставот 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во стопанската организација или во друго правно лице со парична казна од 1.000 до 10.000 динари.

Член 45

Со парична казна од 20.000 до 200.000 динари ќе се казни за прекршок стопанска организација или друго правно лице:

1) ако не постапи по наредба од инспекторот издадена врз основа на членот 35 став 1 на овој закон;

2) ако го оневозможи или го попречува вршењето на работите од делокругот на службата на инспекцијата на друмскиот сообраќај (член 37).

За кое и да е од дејствијата од ставот 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во стопанската организација или во друго правно лице со парична казна од 5.000 до 20.000 динари.

Член 46

Со парична казна до 300.000 динари ќе се казни за прекршок граѓанин:

1) ако изврши јавен превоз противно на одредбите од овој закон;

2) ако го оневозможи или го попречува вршењето на работите од делокругот на службата на инспекцијата на друмскиот сообраќај (член 37).

VI. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 47

Со пропис на републиката се уредува во кои случаи и под кои услови граѓаните можат со свои моторни возила да вршат јавен превоз во друмскиот сообраќај на територијата на републиката.

Член 48

Превозот со моторни и други возила во линискиот сообраќај и ауто-такси превозот на лица и предмети на потесното подрачје на град односно место или помеѓу потесно подрачје на град односно место и нивната поблиска околина (јавен градски сообраќај), се уредува со прописи на општинското собрание, а во градови со повеќе општини — со прописи на градскиот собор односно градското собрание.

Член 49

Превозот со запрежни возила во друмскиот сообраќај се уредува со посебни прописи на републиката.

480.

Врз основа на членот 29 од Законот за измени и дополненија на Законот за виното („Службен лист на СФРЈ“, бр. 10/65), Законодавно-правната комисија на Сојузната скупштина на својата седница од 22 април 1965 година го утврди долу изложениот пречистен текст на Основниот закон за виното.

Пречистениот текст на Основниот закон за виното го опфаќа Законот за виното објавен во „Службен лист на ФНРЈ“, бр. 31/57 и неговите измени и дополненија објавени во „Службен лист на ФНРЈ“, бр. 27/59 и 30/62 и во „Службен лист на СФРЈ“, бр. 10/65, во кои е означено времето на влегувањето во сила на тој закон и на неговите измени и дополненија.

АС бр. 283
23 април 1965 година
Белград

Претседател
на Законодавно-правната комисија,
на Сојузната скупштина,
Јово Угрчиќ, с. р.

ОСНОВЕН ЗАКОН ЗА ВИНОТО

(пречистен текст)

I. Општи одредби

Член 1

Заради унапредување на винарството и заштита на потрошувачите, производството и прометот на вино, производството и прометот на други преработки од грозје, како и употребата на средства за преработка на грозје и за преработка и нега на вино (енолошки средства), се вршат според одредбите од овој закон.

Член 2

Според видот на виновата лоза, според начинот на производството и според својот состав, вината се: природни, специјални, пенливи и вина од директно-родни хибриди.

Член 3

Грозјето, виното и нивните преработки можат, во текот на преработката и по завршената преработка, да се подложуваат само на оние постапки и дејствија што се допуштени според одредбите од овој закон и според прописите донесени за неговото извршување.

Член 4

На грозјето, на виното и на нивните преработки можат, во текот на преработката и по завршената преработка, да им се додаваат туѓи средства и материји со цел за нивно поправање, лекување и одржување само во случаите предвидени со овој закон и со прописите донесени за неговото извршување.

II. Производство на вино

Член 5

Како вино според овој закон се смета само производ добиен со алкохолно вриење на шира или гмечено свежо грозје од благородна винова лоза (*Vitis vinifera*).

Член 6

Бербата на грозје заради негова преработка во вино не може да се врши пред рокот што ќе го определи органот на управата на општинското собрание надлежен за работите на земјоделството.

Член 7

Преработка на грозје во вино можат да вршат производителите на грозје, како и работните организации на кои тоа како предмет на работењето им е запишано во регистарот на стопанските организации и кои ги исполнуваат другите услови предвидени со овој закон и со прописите донесени за негово извршување.

Како производители на грозје се сметаат поединци и работни организации што произвеле грозје на сопствено земјиште односно на земјиште што го управуваат, како и поединци и работни организации кои врз основа на договор со сопственикот односно со органот на управувањето на земјиштето учествувале во производството на грозје.

Работните организации можат да вршат преработка на грозје во вино ако располагаат со соодветни простории и со потребни технички средства и уреди за преработка на грозје и ако преработката на грозје ја раководи земјоделски стручњак од винарска струка.

Член 8

Забрането е облажување на шира и гмечено грозје со додавање на шеќер или други благи материји.

Ако поради лоша година или поради последици од болест на виновата лоза содржината на шеќер во ширата или во гмеченото грозје е пониска од нормалната содржина на шеќер на определено подрачје или за определен вид грозје, може на ширата или на гмеченото грозје да им се додаде онаа количина концентрирана шира што е потребна ширата или гмеченото грозје да постигнат нормална содржина на шеќер за определено подрачје и за определен вид грозје.

На вака облажената шира или гмечено грозје, како и на виното добиено од нив, забрането е да им се додава винска или лимонска киселина.

Одобрението за додавање на концентрирана шира според ставот 2 на овој член го дава републичкиот орган на управата надлежен за земјоделството врз основа на податоците и мислењето од стручна установа.

Член 9

Забрането е да се произведува вино со употреба на алкохол, вода, шеќер, киселина, комина, концентрирана шира, суво грозје или на кои и да било други состојки што можат да ги доведат потрошувачите во заблуда во поглед на начинот на производството или на потеклото на виното.

Член 10

Забрането е фалсификување на вино, во текот на преработката или по завршената преработка, со додавање алкохол, жестоки пијачки, вода, бојадисувачки екстрактивни и мирисни средства и материји.

Забрането е мешање на природни и специјални вина, како и мешање на здрави со болни и расипани вина со цел за нивно пуштање во промет.

Производите од благородна винова лоза (член 5) не смеат да се мешаат со производи од директно-родни хибриди со цел за пуштање во промет.

Член 11

Работните организации што се занимаваат со преработка на грозје во вино, а немаат одобрение за производство на специјални вина (член 30), не смеат во своите деловни простории да држат шеќер, алкохол, како и бојадисувачки, екстрактивни и мирисни средства и материји. Ова не се однесува на работните организации што не се занимаваат со производство и преработка на вино туку само со продавање вино во затворени шишиња.

Член 12

Забрането е да се препорачува усно, писмено или на кој и да е друг начин употребата на средства за преработка на грозје и за производство на вина и на нивни преработки што не се допуштени, како и начинот за преработка и производство на грозје, вина и нивни преработки, што им се прописани на одредбите од овој закон или на прописите донесени за негово извршување.

Член 13

Преработката на грозје и преработката и негата на вина можат да се вршат само со оние постапки и дејствија со кои во нив не се внесува никаква туѓа материја и со кои не се менува нивниот состав.

Допуштени се особено овие постапки и дејствија:

1) преточување, проветрување, сулфурирање, филтрирање, бистрење, затоплување, пастеризирање, центрифугирање, дополнително превирање на комињето и ладење на виното;

2) мешање на разни видови вино или шира, освен мешање на природни и специјални вина, под услов секое од нив да им одговара на одредбите од овој закон;

3) згуснување на шира со изварување и со смрзување и згуснување на вино и специјални вина со смрзување.

Одредбата од ставот 1 на овој член не се однесува на употребата на средствата предвидени врз основа на чл. 14 и 15 на овој закон.

Член 14

При преработката на грозје и преработката и негата на вина можат да се употребуваат само оние средства што се определени со прописите од надлежниот сојузен орган.

Средствата за преработка на грозје и за преработка и нега на вина не смеат да бидат штетни за човечкото здравје и можат да се пуштат во промет само ако се еколошки чисти и ако е нивното пуштање во промет дозволено со решение од републичкиот орган на управата надлежен за работите на здравството, што овој го издава врз основа на анализа и мислење од најмалку две лаборатории овластени за анализи на вината според одредбите од овој закон.

Член 15

Употребата на калиум-фероцијанид со цел за бистрење на виното или ширата е допуштена само врз основа на упатство од овластената лабораторија, што оваа ги дава по извршеното испитување на виното.

Виното или ширата што се бистрени со калиум-фероцијанид, не смеат да се пуштат во промет пред да изврши овластената лабораторија контрола и да установи дека виното или ширата не содржат цијанови соединенија.

Член 16

Со закон на републиката може да се определи одредбите на членот 7 ст. 1 и 2 и чл. 10, 13, 14 и 15 на овој закон да не се однесуваат на виното и ширата што се наменети за потрошувачка на домаќинствата на производителите а се произведени во количина што не ги надминуваат потребите на потрошувачката на сопственото домаќинство.

III. Промет на вина и шира и на преработки од вино и шира

Член 17

Во промет можат да се пуштаат само оние вина и шира што им одговараат на одредбите од овој закон.

Виното, ширата и другите преработки од грозје се во промет, во смисла на овој закон, и кога се наоѓаат во деловните простории на работната организација, на друго правно лице или граѓанин, кој се занимава со преработка или промет на алкохолни пијачки, а не се во процес на доработка или преработка.

Одредбата од ставот 2 на овој член не се однесува на болни и расипани вина во садови на кои е означено тоа.

Член 18

Виното што се пушта во промет мора да ги содржи пропишаните најмали количини на определени состојки. Ова не се однесува на јачината на виното.

Член 19

Забрането е да се пуштаат во промет за човечка потрошувачка болни и расипани вина.

Работните организации што вршат угостителски услуги не смеат да држат болни и расипани вина во своите деловни простории.

Поединци — производители кои во своите простории држат вина во поголеми количини од оние што се потребни за потрошувачка на сопственото домаќинство и работните организации што се занимаваат со преработка на грозје во вино или со промет на алкохолни пијачки, освен организациите од ставот 2 на овој член, мораат посебно да ги означат садовите во кои се наоѓаат болни или расипани вина.

Болно или расипано вино е она вино чии испарливи киселини, изразени како оцетна киселина, ја надминуваат, по одбивање на сулфурестата киселина, количината определена со прописите од надлежниот сојузен орган.

Болно или расипано вино е и она вино кај кое е утврдена таква промена на хемискиот состав, миризбата и вкусот поради која тоа не се смета погодено за пиење.

Член 21

Забрането е држење на комињак во поголеми количини од количините потребни за потрошувачка на домаќинството на производителот и пуштање на комињакот во промет.

Член 22

Со промет на вино и други преработки од грозје можат да се занимаваат работните организации, други правни лица и граѓани кои, покрај општите услови пропишани за вршење на оваа дејност, ги исполнуваат и посебните услови во поглед на просториите и уредите за сместување, преработка, доработка, нега и манипулација на виното, како и во поглед на стручната спрема на лицата.

Одредбата на ставот 1 од овој член не се однесува на работните организации, други правни лица и граѓани, кои виното и другите преработки од грозје ги набавуваат и ги продаваат само во затворени шишиња.

Член 23

Виното, ширата и нивните преработки можат да се извезуваат ако ги исполнуваат условите пропишани со овој закон и со прописите донесени за негово извршување во поглед на пуштањето во внатрешен промет, или ако ги исполнуваат условите пропишани со законите на земјата увозница.

За преработка, лекување, поправање и нега на вина и шира и нивни преработки што се наменети за извоз во определена земја, се допуштени, покрај дејствијата и средствата допуштени со овој закон, и оние дејствија и средства што се допуштени според прописите на земјата увозница. Ако така произведените вина не ги исполнуваат условите пред-

видени со овој закон и со прописите донесени за негово извршување, не можат да се пуштаат во промет во земјата.

Со потврдата на увозникот се утврдува дали се исполнети условите пропишани со законот на земјата увозница и дали дејствијата и средствата од ставот 2 на овој член се допуштени според прописите на земјата увозница.

Член 24

Ўвоз на вина и други преработки од грозје може да се врши само врз основа на одобрение од Сојузниот секретаријат за надворешна трговија издадено во согласност со Сојузниот секретаријат за земјоделство и шумарство и со Сојузниот секретаријат за индустрија и трговија.

IV. Заштита на потеклото на вината и ширата

Член 25

Секое вино и шира што се пуштаат во промет мораат да носат ознака на јачината, како и општ назив (бело вино, црно вино, ружица и сл.) или ознака на сортата и положбата на лозјето.

Смес од вина или шира може да се пушта во промет под општ назив со ознака на јачината на тој смес или со ознака дека е тоа смес. На смесот од вина или шира може да се стави и ознаката на виното што е застапено во смесот со повеќе од две третини, под услов смесот да ги задржал карактеристичните особини на ова вино.

Член 26

Забрането е да се пушта во промет вино или шира како и нивни смесови под ознака на виновороден крај и место, визба, производител, сорта на грозје, година на староста и други особеност, ако таа ознака не ѝ одговара на стварноста.

Како вина оригинално полнети во шишиња можат да се означат само вината одгледани, узрени и полнети во просториите на производителот.

Производителот може да ѝ довери на друга работна организација од неговото име да го изврши полнењето на шишињата од ставот 2 на овој член.

Член 27

Виното и ширата што се пуштаат во промет можат да имаат заштитено име и заштитен знак.

Заштитата на името и на знакот се врши според посебни прописи.

Член 28

Непосредните производители на грозје и нивните организации можат да бараат заштита на називот и на потеклото на своите вина според посебни прописи.

За заштита на потеклото на прочуените вина ќе се установи посебен заштитен знак.

Пречуени вина се оние висококвалитетни вина што се одликуваат со особен вкус и мирисба и што можат да се добијат само на определено подрачје, на определена положба или само од онаа сорта или смес од сорти на грозје и на оној начин како што е тоа со долгогодишна практика утврдено.

V. Специјални и пенливи вина

Член 29

Специјално вино е производ добиен со специјален начин на преработка на свежо грозје од благородна винова лоза, или на природно вино со додаток на потребна количина шеќер, алкохол, мирисливи и други потребни материји и состојки, што не се штетни за човечкото здравје.

Специјалните вина можат да бидат: десертни, ликерски и ароматизирани.

Член 30

Специјални вина можат да произведуваат само работните организации кои за тоа имаат одобрение од републичкиот орган на управата надлежен за земјоделството.

Специјалните вина можат да се пуштаат во промет кога се исполнети следните услови:

1) виното што служи како суровина за приготвување на специјално вино да ги исполнува условите пропишани со овој закон;

2) производството на специјални вина да се врши во посебни простории што се одвоени од просториите во кои се држи природното вино.

Член 31

Пенливи вина се вината кои, покрај други состојки, содржат и количина на јагленикисид, определен со прописите од надлежниот сојузен орган на управата поради која при отворањето на шише со вакво вино се развива обилна пена.

Пенливите вина можат да бидат природни и вештачки. Природни пенливи вина се вина во кои јагленикисидот настанал исклучиво од алкохолно вриење, а вештачки пенливи вина се вина на кои јагленикисидот во целост или делумно им е додаден под притисок.

VI. Промет на преработките од вина и шира

Член 32

Во промет можат да се пуштаат мистела, вински дестилат и ракија од коминье или вински талог.

Член 33

Гроздов сок од благородна винова лоза може да се пушта во промет ако е произведен без употреба на хемиски средства за конзервирање.

Гроздовиот сок може да се произведува и од концентрирана шира со додавање на вода, но количината на шеќер во вака произведениот сок не може да биде пониска од пропишаната количина шеќер по литар.

Член 34

Во промет може да се пушта вински оцет добиен со оцетно вриење на вино само ако ги исполнува условите пропишани со овој закон.

За производство на вински оцет можат да се употребат и вина со покачена количина на оцетна киселина.

Вински оцет што се пушта во промет мора да ја содржи најмалку онаа количина оцетна киселина и екстракт, не сметајќи го шеќерот, што се определени со пропис од надлежниот сојузен орган на управата.

Член 35

Одредбите од овој закон за виното, за прометот на природни вина и шира, за заштитата на потеклото на виното и ширата, како и другите одредби што се однесуваат на виното и ширата, ќе се применуваат во сè и на специјалните и пенливите вина и на преработките од вино и шира, доколку со одредбите од овој закон не е определено поинаку.

VII. Посебни одредби за виното од директно-родни хибриди и неговите преработки

Член 36

Забранет е прометот на гмечено грозје, шира и вино од директно-родни хибриди, како и на нивни преработки, било за човечка потрошувачка било за производство на алкохолни пијачки.

Гмечено грозје, шира и вино од директно-родни хибриди, како и нивни преработки, можат да откупуваат само оние работни организации што не се занимаваат со промет на алкохолни пијачки или со промет на гроздов сок од благородна винова лоза.

Одобрението за откуп според ставот 2 на овој член го дава републичкиот орган на управата надлежен за трговијата.

Против решението на републичкиот орган на управата надлежен за трговијата може да му се изјави жалба на републичкиот извршен совет.

Член 37

Во промет можат да се пуштаат грозје и гроздов сок од директно-родни хибриди под услов да бидат тие како такви означени.

VIII. Надзор**Член 38**

Надзор над спроведувањето на одредбите од овој закон што се однесуваат на производството на вино и други преработки од грозје вршат органите надлежни за работите на земјоделската инспекција.

Надзор над спроведувањето на одредбите од овој закон што се однесуваат на прометот, увозот и извозот на вино, други преработки од грозје и енолошки средства вршат органите на пазарната инспекција, според посебни прописи.

Член 39

Сојузниот секретаријат за земјоделство и шумарство се грижи за унапредувањето на службата на земјоделската инспекција на територијата на Југославија во работите од исклучива надлежност на федерацијата и во работите од интерес за целата земја.

Член 40

Ако органот надлежен за работите на земјоделската инспекција од потесна општествено-политичка заедница не изврши некоја од работите од својата надлежност или не ја изврши во определениот рок, таа работа може да ја изврши сојузниот орган надлежен за работите на земјоделската инспекција на трошок на органот чиј инспектор бил должен да ја изврши таа работа.

Член 41

Земјоделскиот инспектор, покрај овластувањата што ги има според општите прописи за органите надлежни за работите на земјоделската инспекција, е овластен и:

1) да врши преглед на објектите и деловните простории во кои се произведуваат, се преработуваат односно се сместуваат вино и други преработки од грозје;

2) да врши преглед на деловните книги и документи кај работните организации, други правни лица и граѓани, што се занимаваат со производство односно преработка или доработка на вино и други преработки од грозје;

3) да нареди отстранување на недостатоците што можат да се отстранат;

4) да го забрани производството на вино, шира или други преработки од грозје, ако производителот не располага со потребни простории, садови, справи и други неопходни технички уреди за правилна преработка на грозје или за сместување и нега на гмечено грозје, шира или други преработки од грозје, како и со неопходни уреди за вршење анализи и испитување на шира и вино;

5) да ја забрани употребата на просториите, садовите, справите и другите технички уреди, додека не бидат отстранети утврдените недостатоци;

6) да го забрани пуштањето во промет на определени количини вино или други преработки од грозје;

7) да зема мостри на вина и други преработки од грозје и да им ги испраќа на анализа на овластените установи и лаборатории;

8) да собира податоци и известувања од одговорните лица во работните организации и во други правни лица и од граѓани, како и да користи стручни служби кога е тоа потребно;

9) да презема други мерки и дејствија за кои е овластен.

Работните организации, други правни лица и граѓани на кои се однесуваат одредбите од овој закон, се должни на земјоделскиот инспектор да му овозможат вршење надзор и да му ги даваат сите потребни податоци и известувања.

Член 42

Кога земјоделскиот инспектор при вршењето надзорот ќе утврди дека пропис или мерка не е никако или не е правилно применета, тој ќе ѝ нареди со решение на работната организација, на друго правно лице односно граѓанин да ја отстрани во определениот рок утврдената неправилност, ако е тоа можно, односно ќе изрече управна мерка ако за тоа е овластен.

Жалбата против решението од ставот 1 на овој член не го задржува извршувањето на решението. Земјоделскиот инспектор против чие решение е изјавена жалба, може на образложено барање на подносителот на жалбата да го одложи извршувањето на решението ако со извршувањето на решението би се предизвикала штета која тешко би можела да се поправи.

Член 43

Кога земјоделскиот инспектор ќе утврди дека со повредата на пропис е направен прекршок, стопански престап или кривично дело, тој е должен без одлагање да поднесе барање за поведување прекршочна постапка односно да му поднесе пријава на јавниот обвинител за поведување постапка поради стопански престап односно кривично дело.

Органот на кој му е поднесено барање за поведување прекршочна постапка односно органот на кој му е поднесена пријава за поведување постапка поради стопански престап или кривично дело, во смисла на ставот 1 од овој член, е должен за исходот на постапката да го извести органот чиј инспектор поднесол барање за поведување постапка.

Против решението за прекршок може да изјави жалба и органот чиј инспектор го поднесол барањето за поведување на постапката.

Член 44

Кога земјоделскиот инспектор ќе се посомнева дека прегледаните производи и средства не им одговараат на условите пропишани со овој закон или други прописи, тој ќе земе потребен број мостри и ќе ѝ ги достави на овластената установа или лабораторија на анализа и испитување.

Сопственикот на предметот од кој се земаат мостри е должен да даде амбалажа и да ги поднесува трошоците на пакувањето и превозот на мострата, како и трошоците на испитувањето, ако се утврди дека предметите од кои е земена мострата не им одговараат на законските прописи.

Ако со испитувањето се утврди дека мострите им одговараат на законските прописи, трошоците на пакувањето, превозот и испитувањето ги поднесува органот чиј инспектор ги доставил мострите заради испитување.

Член 45

Земјоделскиот инспектор мора да ја има пропишаната стручна спрема и да ги исполнува и другите определени услови.

Земјоделскиот инспектор мора да има легитимација со која се утврдува неговото својство на инспектор.

Поблиски прописи за стручната спрема, за другите услови и за легитимацијата — за сојузен земјоделски инспектор, донесува сојузниот секретар за земјоделство и шумарство.

Член 46

Анализите, испитувањата и оценувањето според одредбите од овој закон ги вршат овластените установи и лаборатории што имаат пропишана опрема и стручен кадар.

Оценувањето се врши комисииски.

IX. Казнени одредби**Член 47**

Со парична казна од 100.000 до 10.000.000 динари ќе се казни за стопански престап работна организација или друго правно лице:

1) ако произведува вино противно на одредбата од членот 9 на овој закон;

2) ако противно на одредбата од овој закон фалсификува вино со додавање на алкохол, жестоки пијачки, вода, бојадисувачки, екстрактивни и мирисни средства и материји;

3) ако пушти во промет за човечка употреба болно или расипано вино или ако меша такво вино со здраво вино заради пуштање во промет;

4) ако пушти во промет одделен вид или количина вино или друга алкохолна пијачка или средство што му се додава на вино, грозје или на нивни преработки, а чие пуштање во промет е забрането со решение од надлежниот орган;

5) ако при преработката на грозје и вино употреби некое од средствата што е штетно за човечкото здравје или чија употреба е со прописи забранета;

6) ако пушти во промет гроздов сок кој се произведува со употреба на хемиски средства;

7) ако пушти во промет гмечено грозје, шира или вино од директно-родни хибриди, како и нивни преработки, било за човечка употреба, било за производство на алкохолни пијачки, или ако производи од директно-родни хибриди меша со производи од благородна винова лоза со цел за нивно пуштање во промет;

8) ако се занимава со производство и промет на вина, а не ги исполнува условите пропишани со овој закон.

За стопанскиот престап од ставот 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во работната организација или во друго правно лице со парична казна од 20.000 до 300.000 динари.

Член 48

Со парична казна од 20.000 до 2.000.000 динари ќе се казни за стопански престап работна организација или друго правно лице:

1) ако противно на одредбите од овој закон меша коминџак со производ од благородна лоза;

2) ако пушти во промет вино или шира, како и нивни смесови, под ознака на винороден крај и вид, визба на производителот, сорта грозје, година на староста и други особености, што не ѝ одговараат на стварноста.

За стопанскиот престап од ставот 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во работната организација или во друго правно лице со парична казна од 5.000 до 100.000 динари.

Член 49

Со парична казна до 400.000 динари или со затвор до 30 дена ќе се казни за прекршок и пбеди-нецот што ќе стори некое од дејствијата од членот 47 на овој закон.

Член 50

Со парична казна до 1.000.000 динари ќе се казни за прекршок работна организација или друго правно лице:

1) ако за бистрење вино или шира употреби калиум-фероцијанид без упатството што овластената лабораторија го дала за таква употреба (член 15 став 1) или ако такво бистрено вино или шира пушти во промет пред да изврши контрола и да установи овластената лабораторија дека виното или ширата не содржат цијанови соединенија;

2) ако при производството или преработката на вина употреби концентрирана шира;

3) ако без одобрение од надлежниот орган облажува шира или гмечено грозје или ако на облажената шира или гмечено грозје, како и на виното добиено од нив им додава винска или лимонска киселина,

4) ако препорачува усно, писмено или на некој друг начин употреба на средства за преработка и производство на грозје, вина и нивни преработки што не се допуштени;

5) ако преработката на грозје или преработката на вино и негата на вино ја врши со постапка или дејствие со кои во нив се внесува туѓа материја и со кои се менува нивниот состав, а чија употреба со прописи не е изречно допуштена;

6) ако пушти во промет вино или шира без ознака на јачината и општиот назив, или без ознака на сортата и положбата на лозјето;

7) ако пушти во промет вино кое не содржи во пропишаните нормални количини определени состојки;

8) ако противно на одредбите од овој закон (член 19 ст. 2 и 3) држи во своите простории болно или расипано вино или посебно не ги означи садовите во кои се наоѓа такво вино;

9) ако пушти во промет вински оцет добиен со оцетно вриење на вино кое не ги исполнува условите определени со прописи;

10) ако врши откуп на гмечено грозје, шира и вино од директно-родни хибриди, или откуп на нивни преработки без одобрение од надлежниот орган;

11) ако го смеќава или оневозможува вршењето на контрола од страна на надлежниот орган;

12) ако специјално вино произведува во простории во кои се произведува или се сместува природно вино;

13) ако пушта во промет коминџак;

14) ако врши берба на грозје пред определениот рок заради негова преработка;

15) ако без одобрение од надлежниот орган пушти во промет средство за преработка на грозје или за преработка или неѓа на вино;

16) ако без одобрение од надлежниот орган произведе специјално вино;

17) ако увезува вино, шира и негови преработки без одобрение од надлежниот орган.

За прекршокот од ставот 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице во работната организација или во друго правно лице со парична казна до 100.000 динари.

Член 51

Со парична казна до 500.000 динари ќе се казни за прекршок граѓанин:

1) ако изврши некое од дејствијата означени во членот 50 на овој закон;

2) ако произведе или држи коминџак во количини поголеми од количините пропишани за потребите на потрошувачката на сопственото домаќинство.

Член 52

Покрај паричната казна за стопански престап од чл. 47 и 48, односно покрај казната за прекршоци од членот 49, членот 50 став 1 точ. 1 до 13 и точ. 15 до 17 и членот 51 на овој закон, спрема сторителот може да се изрече и заштитната мерка одземање на предметите и производите со кои стопанскиот престап или прекршокот е сторен.

Покрај паричната казна за стопански престап од чл. 47 и 48 на овој закон од работната организација односно другото правно лице ќе се одземе и материјалната корист што е прибавена со извршувањето на стопанскиот престап.

Х. Преодни и завршни одредби**Член 53**

Се овластува сојузниот секретар за земјоделство и шумарство да донесува прописи: за условите под кои работните организации можат да вршат преработка на грозје и вино, за облажувањето на шира или гмечено грозје, за средствата што можат да се употребуваат за преработка на грозје и за преработка и нега на вино, за начинот на нивната употреба и за количините во кои смеат да се употребуваат, за употребата на средствата за бистрење вина или шира, како и за бистрењето со калиум-фероцијанид.

Се овластува сојузниот секретар за земјоделство и шумарство да донесува во согласност со сојузниот секретар за индустрија и трговија, прописи: за определувањето на количините на коминијак што служат за потрошувачка на домаќинството на производителот, за определувањето на најмалата количина состојки што мора да ги содржи виното што се пушта во промет, за држењето и постапувањето со виното наменето за извоз што ги исполнува условите на земјата увозница, а не ги исполнува условите за пуштање во внатрешен промет (член 23), за заштитата на потеклото на прочуените вина, за условите за производство на специјални вина, како и за единствените методи за вршење анализи и за оценување на вината што се вршат врз основа на одредбите од овој закон.

Се овластува сојузниот секретар за земјоделство и шумарство да донесува, во согласност со сојузниот секретар за внатрешни работи, поблиски прописи за постапката со предметите и производите што се одземени, според одредбата од членот 52 на овој закон.

Се овластува сојузниот секретар за индустрија и трговија да донесува поблиски прописи за условите што мораат да ги исполнуваат работните организации, другите правни лица и граѓаните што се занимаваат со промет на вино и други преработки од грозје.

Член 54

За извршувањето на овој закон и на сојузните прописи донесени за неговото извршување ќе се грижи Сојузниот секретаријат за земјоделство и шумарство.

Член 55

Од 2 јули 1957 година престанаа да важат сите прописи што се во спротивност со Законот за виното („Службен лист на ФНРЈ“, бр 31/57).

481.

Врз основа на членот 64 став 3 од Законот за стопанско-планските мерки во 1965 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 5/65, 15/65, 19/65 и 20/65), Сојузниот извршен совет донесува

О Д Л У К А**ЗА УПОТРЕБА НА СРЕДСТВАТА ЗА ИЗГРАДБА НА СКЛАДОВИ НА ДИРЕКЦИЈАТА ЗА ИСХРАНА ЗА СМЕСТУВАЊЕ И ЧУВАЊЕ НА СТОКОВНИТЕ РЕЗЕРВИ НА ФЕДЕРАЦИЈАТА**

1. Дирекцијата за исхрана може средствата на позитивната разлика остварени во работењето со стоковни резерви на федерацијата во 1964 година до износот од 5.000 милиони динари да ги употреби за изградба на складови за сместување и чување на стоковните резерви на федерацијата, прехранбените производи и сировините за производството на тие производи.

2. Средствата од точката 1 на оваа одлука до износот од 2.000 милиони динари Дирекцијата за исхрана ќе ги издвои на посебна сметка кај банката и ќе ги користи само за изградбата на складови.

Складовите изградени со средствата од ставот 1 на оваа точка Дирекцијата за исхрана ќе ги води како свои средства.

Дирекцијата за исхрана може работите во врска со изградбата на објектите од ставот 1 на оваа точка да ги пренесе врз стопанската организација што ќе ја овласти таа од нејзиното име да увезува, купува или чува стоки за стоковни резерви на федерацијата.

3. Преостанатиот дел на средствата од точката 1 на оваа одлука до износот од 3.000 милиони динари Дирекцијата за исхрана ќе ѝ ги стави на располагање на Југословенската земјоделска банка, која ќе ги употреби само за кредитирање на изградбата на складови од точката 1 на оваа одлука.

4. Дирекцијата за исхрана ќе склучи со Југословенската земјоделска банка договор со кој поблиску ќе се утврдат условите под кои банката, во границите на намената од точката 1 и на средствата од точката 3 на оваа одлука, ќе ги дава кредитите.

Југословенската земјоделска банка ќе го обврзе со договорот за кредит инвеститорот складовите изградени со средствата на кредитот добиен според оваа одлука да ги користи првенствено за сместување и чување на стоковни резерви на федерацијата.

5. Југословенската земјоделска банка средствата остварени со наплата на анuitетите по кредитите дадени според точката 3 од оваа одлука ќе ги уплатува во сојузниот буџет.

6. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Р. п. бр. 77

9 јуни 1965 година

Белград

Сојузен извршен советПретседател,
Петар Стамболиќ, с. р.**482.**

Врз основа на членот 64 став 3 од Законот за стопанско-планските мерки во 1965 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 5/65, 15/65, 19/65 и 20/65), Сојузниот извршен совет донесува

О Д Л У К А**ЗА УПОТРЕБА НА СРЕДСТВАТА ЗА ИЗГРАДБА НА СКЛАДОВИ НА ДИРЕКЦИЈАТА ЗА СУРОВИНИ ЗА СМЕСТУВАЊЕ И ЧУВАЊЕ НА СТОКОВНИТЕ РЕЗЕРВИ НА ФЕДЕРАЦИЈАТА**

1. Дирекцијата за сировини може средствата на позитивната разлика остварени во работењето со стоковни резерви на федерацијата во 1964 година до износот од 2.000 милиони динари да ги употреби за изградба на складови за сместување и чување на стоковните резерви на федерацијата, сировините, репродукционите материјали и готовите производи.

2. Средствата од точката 1 на оваа одлука Дирекцијата за сировини ќе ги издвои на посебна сметка кај банката и ќе ги користи само за изградба на складови.

Складовите изградени со средствата од точката 1 на оваа одлука Дирекцијата за сировини ќе ги води како свои средства.

3. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Р. п. бр. 78

9 јуни 1965 година

Белград

Сојузен извршен советПретседател,
Петар Стамболиќ, с. р.

483.

Врз основа на членот 64 став 4 од Законот за девизното работење и за платниот промет со странство („Службен лист на СФРЈ“, бр. 15/65), во согласност со сојузниот секретар за надворешна трговија, сојузниот секретар за финансии издава

НАРЕДБА

ЗА НАЧИНОТ И ПОСТАПКАТА ЗА ПРАВДАЊЕ НА РАЗЛИКИТЕ НАСТАНАТИ ВО РАБОТЕЊЕТО СО СТРАНСТВО

1. Извозниците и увозниците ќе ги внесуваат разликите помеѓу вредноста наведена во пријавата за извоз и внесената противвредност на извезените стоки и услуги односно разликите помеѓу набавната вредност наведена во пријавата за увоз и платената противвредност на увезените стоки и услуги, како и другите наплати односно плаќања во динари или во девизи што не се предвидени со договор, а што ќе настанат поради превозни ризици, бонификации, платени пенали, рабат, исправка на вредноста и др. во работењето со странство — во посебна книга за евиденција на настанатите разлики.

Извозниците и увозниците на услуги за кои не се поднесуваат пријави за извоз и увоз, туку наплатите односно плаќањата на услугите се вршат врз основа на фактури. Ќе ги внесуваат во книгата од ставот 1 на оваа точка разликите помеѓу вредноста наведена во фактурите за извршените услуги и вредноста на извршените наплати односно плаќања.

За секоја настаната разлика извозниците и увозниците се должни на Народната банка на Југославија да ѝ поднесат пријава за отпишување, со тоа што кон пријавата ќе приложат и одлука од надлежниот орган на управата за отпишувањето, и тоа во рок од 30 дена од денот на дефинитивно утврдената разлика.

2. Врз основа на пријавата од точката 1 на оваа наредба Народната банка на Југославија ќе ја отпише во своите евиденции пријавената разлика. Ако народната банка на Југославија утврди дека подносителот на пријавата неоправдано ја одобрил разликата односно дека без оправдана причина извршил потешка повреда на обврските што произлегуваат од договорот или прописот, на поради тоа дошло до признавање на разликата на странски содоговорач, ќе го наплати од извозникот износот на неоправданата разлика што овој не го внесол во Југославија, а ако го внесол а мора да му го врати на странскиот содоговарач — ќе го дозначи во странство износот на таа разлика во девизите на кои извозниците имаат право според членот 55 од Законот за девизното работење и за платниот промет со странство односно врз основа на Наредбата за постапување со странските средства за плаќање остварени со извоз на стоки и услуги („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 5/58 и 30/59).

Ако извозникот во времето на стасаноста за плаќање на настанатата разлика не располага со девизи според членот 55 од Законот за девизното работење и за платниот промет со странство, Народната банка на Југославија ќе му продаде потребни девизи на товар на девизите што по наведениот основ ќе ги оствари подоцна.

Настанатата разлика од работите на увоз увозниците ќе ја платат со средствата со кои за извршеното плаќање на стоките, со тоа што за купување девизи ќе ѝ се обрнат на овластената банка.

Ако увозникот, кој истовремено е и извозник, располага со средства на кои има право според членот 55 од Законот за девизното работење и за платниот промет со странство, може со тие средства да ја плати настанатата разлика.

Ако во пропишаната постапка се утврди дека разликата е дадена оправдано, Народната банка на Југославија ќе ја врати наплатената разлика.

3. Ако утврди дека подносителот на пријавата неоправдано ја одобрил разликата односно дека разликата настанала поради потешка повреда на договорните обврски или прописите, Народната банка на Југославија наедно против извозникот односно увозникот ќе поднесе пријава до Девизниот инспекторат поради девизен прекршок од членот 86 точка 12 на Законот за девизното работење и за платниот промет со странство односно поради стопански престап од членот 139 точка 8 на Законот за прометот на стоки и услуги со странство („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 27/62 и „Службен лист на СФРЈ“, бр. 14/65).

Не се смета дека е разликата неоправдано дадена ако до разликата дошло поради отежнат пласман на стоки на странскиот пазар, ако извозникот или увозникот не е непосредно одговорен за настанатата разлика, ако извозникот внесол во Југославија противвредност која фактично ѝ одговара на вредноста на извезените стоки или услуги, ако се во прашање специјални стоки и друго.

4. Извозниците односно увозниците што дополнително вршат плаќање на разликата од точката 1 на оваа наредба, во девизи или во стоки односно услуги, се должни секое такво плаќање да ѝ го пријават на Народната банка на Југославија во рок од 10 дена од денот кога е извршено плаќањето.

5. Технички упатства за спроведување на оваа наредба, како и за определување на документацијата што треба да се поднесе кон пријавата за отпишување, донесува гувернерот на Народната банка на Југославија, во согласност со сојузниот секретар за финансии и со сојузниот секретар за надворешна трговија.

6. Со денот на влегувањето во сила на оваа наредба престанува да важи Наредбата за постапката за регулирање на определени разлики од работењето со странство („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 30/59 и 35/60).

7. Оваа наредба влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 3-3851/1

27 мај 1965 година

Белград

Сојузен секретар
за финансии,

Киро Глигоров, с. р.

484.

Врз основа на членот 31 од Законот за книговодството на стопанските организации („Службен лист на СФРЈ“, бр. 12/65), во врска со чл. 69 и 82 од Основниот закон за установите („Службен лист на СФРЈ“, бр. 5/65), сојузниот секретар за финансии пропишува

УПАТСТВО

ЗА СОСТАВУВАЊЕ НА ИЗВЕШТАИТЕ ЗА ОСТВАРУВАЊЕТО НА ПРИХОДИТЕ И РАСХОДИТЕ НА УСТАНОВИТЕ ЗА ПЕРИОДОТ ЈАНУАРИ—ЈУНИ 1965 ГОДИНА

1. Установата што завршната сметка за 1964 година ја составила според одредбите од Упатството за составување на завршната сметка на установите за 1964 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 49/64), а до денот на влегувањето во сила на Основниот закон за установите не преминала на утврдување на вкупниот приход и доход според прописите што важат за стопанските организации, е должна според одредбите од ова упатство да состави извештај за остварувањето на приходите и расходите за периодот јануари—јуни 1965 година.

2. Установата го составува извештајот од точката 1 на ова упатство на следниот образец:

(формат 210 × 297 mm)

Назив на установата _____
 Шифра на дејноста _____
 Седиште _____
 Општина _____
 Околија _____

ИЗВЕШТАЈ ЗА ОСТВАРУВАЊЕТО НА ПРИХОДИТЕ И РАСХОДИТЕ НА УСТАНОВАТА ЗА ПЕРИОДОТ ЈАНУАРИ—ЈУНИ 1965 ГОДИНА

Реден број	Опис	Динари
------------	------	--------

Приходи

1	Приходи од буџетот, фондовите на општествено-политичките заедници и од други општествени фондови	
2	Приходи од стопански организации	
3	Приходи од други организации	
4	Приходи од граѓани	
5	Вкупно (1 до 4)	
6	Пренесени средства од изминатата година	
7	Вратени издвоени средства	
8	Вкупно (5 + 6 + 7)	

Расходи

9	Набавка на материјали, платени услуги и други материјални расходи за редовно работење	
10	Функционални расходи од материјален карактер	
11	Исплатени нето лични доходи на работниците што работат во установата со полно работно време	
12	Исплатени нето лични доходи на работниците што работат во установата со неполно работно време	
13	Исплатени други нето лични примања	
14	Потрошок на инвестициите	
15	Амортизација	
16	Издвојување во фондовите на установата	
17	Придонеси од средствата за лични доходи	
18	Други придонеси за општествената заедница	
19	Отплати на кредити	
20	Пренесувања и издвојувања на посебни сметки	
21	Вкупно (9 до 20)	
22	Број на запослените работници што работат во установата со полно работно време	
23	Број на запослените работници што работат во установата со неполно работно време	
24	Состојба на кредитите и позајмиците	
25	Потрошок за инвестиции од сметката на издвоените средства	

На _____ 1965 година

Раководител на сметководството, Директор, Претседател на управниот одбор,

3. Образецот од точката 2 на ова упатство се пополнува во полни износи, и тоа:

1) под редните броеви 1 до 4 се искажуваат приходите по изворите на средствата наведени во образецот;

2) под редниот број 6 се искажува делот на вишокот на приходите над расходите кој според завршната сметка на установата за 1964 година не е распореден во фондовите на установата туку останал на жиро-сметката на установата за редовното работење;

3) под редниот број 7 се внесуваат вратените орочени средства, примените ануитети од народниот заем за обнова и изградба на Скопје, преносите од сопствените фондови на жиро-сметката на установата (за покривање на загубата, за покривање на расходите поради нерамномерно притекување на приходите за редовно работење) и друго;

4) под редниот број 9 се внесуваат расходите за материјал, осветление, гориво, ситен инвентар, превозни, поштенски, телефонски, телеграфски и банкарски услуги и услуги од други лица за кирија и закупнина, патни трошоци и други расходи за материјал и услуги.

Под овој реден број се искажуваат и расходите за интерес на кредитите, премии на осигурувањето, образование на стручните кадри, репрезентација и друго;

5) под редниот број 10 се внесуваат функционалните расходи, без личните издатоци;

6) под редните броеви 11 и 12 се внесуваат исплатените лични доходи на работниците (без придонесите), по основите и мерилата од општиот акт на установата што ја регулира распределбата на личните доходи,

7) под редниот број 13 се внесуваат исплатените други лични примања (патни паушали, дневници за службени патувања и преместувања, теренски додатоци и надоместоци за одвоен живот од семејството, награди за работа на учениците во стопанството, авторски хонорари, издатоци за службени и работни облека и друго);

8) под редниот број 14 се внесуваат расходите за инвестиции исплатени непосредно од жиро-сметката на изведувачот на работите или на испорачувачот на опремата;

9) под редниот број 15 се внесуваат пресметаната амортизација која во месечни износи од жиро-сметката се пренесува на сметката на издвоените средства;

10) под редниот број 16 се внесуваат средствата пренесени од жиро-сметката на сметките на издвоените средства на фондовите на установата;

11) под редниот број 17 се внесуваат пресметаните и уплатените износи на придонесите од личните доходи и личните примања искажани под редните броеви 11, 12 и 13 на овој образец;

12) под редниот број 18 се внесуваат другите пресметани и уплатени придонеси за општествената заедница (данок на промет, придонес од доходот и др.). Под овој реден број не се внесува придонесот за општествената заедница кој според важечките прописи ѝ е отстапен на установата;

13) под редниот број 19 се внесуваат отплатите на кредитите, без интересот. Интересот на кредитите се искажува под редниот број 9;

14) под редниот број 20 се внесуваат средствата кои во периодот за кој се поднесува извештајот се дадени на орочување (без пренесување од претходната година), пренесувањата по основот на учество во заедничките вложувања, издвојувањата од 25% односно 40% од износот на средствата потрошени за инвестиции, во смисла на одредбите од Законот за стопанско-планските мерки во 1965 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 5/65, 15/65, 19/65 и 20/65), дадените заеми и друго;

15) под редните броеви 22 и 23 се внесуваат бројот на запослените работници според бројната состојба на последниот ден на периодот за кој се

поднесува извештајот, кој се утврдува врз основа на податоците од месечниот платен список или соодветната персонална евиденција;

16) под редниот број 24 се искажува состојбата на кредитите и позајмиците за редовното работење и инвестициите на крајот на периодот за кој се поднесува извештајот;

17) под редниот број 25 се искажува потрошокот за инвестиции од сметката на издвоените средства.

4. Установата е должна извештајот од точката 1 на ова упатство да ѝ го поднесе на надлежната организациона единица на Службата на општественото книговодство до 20 јули 1965 година.

5. Кон извештајот од точката 1 на ова упатство установата е должна да поднесе и извештај за работењето во периодот за кој се поднесува извештајот, како и записник од седницата на органот на управувањето на која е усвоен овој извештај, а кој сочинува составен дел на извештајот од точката 1 на ова упатство.

Извештајот за работењето се состои од општ дел, посебен дел и заклучок.

Општиот дел на извештајот за работењето содржи општи податоци за установата.

Посебниот дел на извештајот за работењето содржи преглед и анализа на целокупното работење на установата и анализа на постигнатите резултати во работата. Овој дел на извештајот треба особено да опфати податоци за состојбата и промените во средствата на установата, за средствата вложени во инвестиции, за издвојувањето на средства во фондовите на установата, за извршувањето на финансискиот план, за постигнатата продуктивност на трудот, за утврдувањето на приходите и расходите, за остварените лични доходи на работниците, како и други податоци од значење за установата.

Заклучокот на извештајот за работењето треба да содржи оценка на работењето на установата и мерки преземени за подобрување на работата и отстранување на недостатоците во работата на установата.

6. Податоците од извештајот од точката 1 на ова упатство ќе ги обработи Службата на општественото книговодство.

7. Оваа упатство влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 5403/1
17 мај 1965 година
Белград

Сојузен секретар
за финансии,
Киро Глигоров, с. р.

485.

Врз основа на членот 43 став 2 од Законот за Народната банка на Југославија („Службен лист на СФРЈ“, бр. 12/65), во спогодба со државниот секретар за народна одбрана и со сојузниот секретар за финансии, гувернерот на Народната банка на Југославија донесува

О Д Л У К А

ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ПРОПИСИТЕ ШТО ЌЕ СЕ ПРИМЕНУВААТ ВРЗ РАБОТЕЊЕТО НА ПОСЕБНАТА ОРГАНИЗАЦИОНА ЕДИНИЦА НА НАРОДНАТА БАНКА НА ЈУГОСЛАВИЈА

Кредитните и други банкарски работи за единиците и установите на Југословенската народна армија, за активните воени лица и за стопанските организации што произведуваат или вршат услуги за определени потреби на Југословенската народна армија ги врши посебна организациона единица на Народната банка на Југославија (во понатамошниот текст — посебната организациона единица), според одредбите од Законот за банките и кредитните работи („Службен лист на СФРЈ“, бр. 12/65), Законот за Народната банка на Југосла-

вија и другите сојузни закони и прописи донесени врз основа на сојузни закони, а во согласност со насоките од општествените планови на Југославија и општата кредитна политика.

2. Средствата на единиците и установите на Југословенската народна армија и на стопанските организации што произведуваат или вршат услуги за определени потреби на Југословенската народна армија а кои се на сметките кај Службата на општественото книговодство, се сметаат за депозити повидување на посебната организациона единица во смисла на членот 131 од Законот за банките и кредитните работи.

Единиците и установите на Југословенската народна армија и стопанските организации што произведуваат или вршат услуги за определени потреби на Југословенската народна армија можат, согласно со членот 22 од Законот за банките и кредитните работи, средствата што им припаѓаат и средствата на своите фондови да ги депонираат со отказан рок кај посебната организациона единица како и кај деловните банки, под условите предвидени со законот и другите сојузни прописи.

3. За одлучување за барањата за кредити посебната организациона единица има кредитен одбор, согласно со членот 58 став 3 од Законот за банките и кредитните работи.

Членовите на кредитниот одбор од ставот 1 на оваа точка ги именува, на предлог од раководителот на посебната организациона единица, а во согласност со државниот секретар за народна одбрана, гувернерот на Народната банка на Југославија.

Кредитниот одбор работи според посебен деловник, што го донесува гувернерот на Народната банка на Југославија.

4. Финансирањето и кредитирањето од средствата на федерацијата на инвестициите во стопанството предвидени за воени потреби го врши посебната организациона единица на начинот и под условите кои, согласно со сојузните прописи, ќе ги пропише државниот секретар за народна одбрана.

Кредитирањето на активните воени лица го врши посебната организациона единица под условите што се утврдени со сојузни прописи.

5. За вршење на кредитните работи од членот 43 став 1 на Законот за Народната банка на Југославија посебната организациона единица има кредитен фонд, кој се формира од приходите од наплатен интерес по кредитите дадени од средствата на депозитите повидување, од средствата на депозитите со отказан рок и од средствата на кредитниот фонд формиран во смисла на оваа точка.

Од приходите од ставот 1 на оваа точка се одбиваат: интересот што посебната организациона единица треба да го плати на средствата на кредитот што го користи кај Народната банка на Југославија за своето кредитно работење, интересот што посебната организациона единица им го плаќа на депонентите на средствата вложени кај неа според договорите за депонирање на средствата, како и интересот на кредитниот фонд од ставот 1 на оваа точка, согласно со прописите за плаќање интерес на фондовите во стопанството (член 82 став 3 од Законот за банките и кредитните работи).

6. Остатокот на приходите од интерес утврден според точката 5 на оваа одлука, претставува приход на кој, според членот 84 од Законот за банките и кредитните работи, се пресметува придонес од доходот.

Остатокот од приходот се распоредува на дел кој се внесува во кредитниот фонд на посебната организациона единица, на дел за давање на депонентите зголемен интерес на средствата вложени со отказан рок подолг од три години и на дел кој го распоредува работната заедница на Народната банка на Југославија.

Со статутот на Народната банка на Југославија се утврдуваат начинот и критериумите за распределба на средствата од ставот 2 на оваа точка.

7. Највисоките интересни стопи по кои посебната организациона единица може да наплатува интерес на дадените кредити и да им плаќа на депонентите интерес на средствата вложени кај неа во смисла на точката 2 од оваа одлука, како и критериумите за применување на тие интересни стопи, ги определува гувернерот на Народната банка на Југославија, на предлог од кредитниот одбор.

8. Организацијата на работењето на посебната организациона единица во рамките на организацијата на Народната банка на Југославија, се утврдува со статутот на Народната банка на Југославија.

9. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 0-52

31 мај 1965 година
Белград

Народна банка на Југославија

Гувернер,
др Никола Миљаниќ, с. р.

РЕШЕНИЈА

Врз основа на членот 48 од Законот за организацијата и работата на Сојузниот извршен совет („Службен лист на СФРЈ“, бр. 19/65), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ ШЕФ НА КАБИНЕТ НА ПОТПРЕТСЕДАТЕЛ НА СОЈУЗНИОТ ИЗВРШЕН СОВЕТ

Се разрешува од функцијата на шеф на кабинет на потпретседател на Сојузниот извршен совет Владо Николиќ, поради одење на друга должност.

Б. бр. 126

2 јуни 1965 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Петар Стамболиќ, с. р.

Врз основа на членот 46 од Законот за сојузната управа („Службен лист на СФРЈ“, бр. 7/65), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ПОМОШНИК ДИРЕКТОР ВО СОЈУЗНИОТ ЗАВОД ЗА МЕЃУНАРОДНА ТЕХНИЧКА СОРАБОТКА

За помошник директор во Сојузниот завод за меѓународна техничка соработка се назначува Неда Стефановиќ, досегашен помошник во истиот Завод.

Б. бр. 127

2 јуни 1965 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Петар Стамболиќ, с. р.

Врз основа на членот 6 од Законот за усогласување со Уставот на прописите за установите што ги основале сојузни органи („Службен лист на СФРЈ“, бр. 16/65), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ОРГАНИТЕ И ОРГАНИЗАЦИИТЕ ШТО ДЕЛЕГИРААТ ПРЕТСТАВНИЦИ НА ОПШТЕСТВЕНАТА ЗАЕДНИЦА ЗА СОВЕТОТ НА СОЈУЗНИОТ ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ И КОМУНАЛНИ И СТАНБЕНИ ПРАШАЊА

1. За Советот на Сојузниот завод за урбанизам и комунални и станбени прашања делегираат претставници:

- 1) Сојузниот секретаријат за здравство и социјална политика;
- 2) Сојузниот завод за стопанско планирање;
- 3) Сојузот на урбанистичките друштва на Југославија;
- 4) Постојаната конференција на градовите на Југославија;
- 5) Сојузот на економистите на Југославија.

2. Органите и организациите од точката 1 на ова решение делегираат за советот на Сојузниот завод за урбанизам и комунални и станбени прашања по еден претставник.

Б. бр. 128

2 јуни 1965 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Петар Стамболиќ, с. р.

ОД СЛУЖБЕНИТЕ ЛИСТОВИ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКИТЕ РЕПУБЛИКИ

НАРОДНЕ НОВИНЕ СЛУЖБЕНИ ЛИСТ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА ХРВАТСКА

„Народне новине“ службени лист Социјалистичке Републике Хрватске во бројот 14 од 15 април 1965 година објавуваат:

Закон за измени и дополненија на Законот за театрите и другите сценско-уметнички установи;

Закон за измени и дополненија на Законот за социјалните установи за возрастни лица;

Закон за измени и дополненија на Законот за специјалните социјални установи;

Закон за престанок на важењето на Одлуката за финансирање на социјалните установи на територијата на НР Хрватска;

Закон за измени и дополненија на Законот за заштитата на културните споменици;

Закон за организираниот одмор на децата и младината;

Одлука за користење на средствата на Републичкиот резервен фонд за сузбивање на губарот на подрачјето на СР Хрватска во 1965 година;

Одлука за давање премии за кравјо млеко и регрес за огревен материјал.

Во бројот 15 од 20 април 1965 година објавуваат:

Закон за измени и дополненија на Законот за Југословенската академија на науките и уметностите;

Закон за измени и дополненија на Законот за заштитата на архивската граѓа и за архивите;

Закон за измени и дополненија на Законот за заштитата од заразите кај добитокот;

Закон за измени и дополненија на Законот за комасација на земјиштето;

Закон за измени на Законот за експлоатација на туларската и грнчарската глина, песок, чакал и камен;

Закон за измени и дополненија на Законот за гробиштата;

Закон за ојачарската служба;

Закон за престанок на важењето на Уредбата за заштитата на јавните патишта;

Закон за престанок на важењето на Уредбата за јавниот друмски сообраќај;

Одлука за одобрување програмата за работа и за потврда на финансискиот план на Републичкиот фонд за унапредување на културните дејности;

Одлука за одобрување програмата за работа и за потврда на финансискиот план на Фондот за кредитирање на студентите;

Одлука за потврда на финансискиот план на Републичкиот фонд за научна работа;

Одлука за потврда на распоредот на средствата за инвестиции во областа на здравството;

Одлука за давање согласност на Завршната сметка на Републичкиот фонд за реосигурување на комуналните фондови на основното здравствено осигурување на земјоделците за 1964 година;

Одлука за именување членови на Управниот одбор за располагање со средствата на заедничките резерви на стопанските организации;

Одлука за именување членови на Управниот одбор на Фондот за кредитирање на студентите;

Одлука за именување членови за Управниот одбор на Републичкиот фонд на водите;

Одлука за именување претседател и членови на Одборот за доделување награди на научните работници;

Одлука за именување членови на Советот на Рударско-геолошко-нафтниот факултет во Загреб;

Одлука за именување членови на Управниот одбор на Републичкиот фонд за патишта;

Одлука за разрешување судии на Врховниот суд на Хрватска;

Исправка на Законот за мерките за спроведување на Законот за финансирање на општествено-политичките заедници;

Исправка на Буџетот на СР Хрватска за 1965 година.

Во бројот 16 од 23 април 1965 година објавуваат:

Закон за републичката управа;

Закон за измени и дополненија на Законот за организацијата и работата на Извршниот совет;

Закон за измени и дополненија на Законот за надзорот над производството и прометот на посадочен, овошен и лозов материјал;

Закон за измени на Законот за осеменувањето на кравите и овците;

Закон за престанок на важењето на Законот за одржување и поправање на селските патишта;

Одлука за именување членови за Управниот одбор на Републичкиот фонд за унапредување на културните дејности.

Во бројот 17 од 4 мај 1965 година објавуваат:

Извештај на Републичката изборна комисија за резултатот на изборите на пратеници за Републичкиот собор на Саборот на СР Хрватска одржани на 4 и 18 април 1965 година;

Извештај на Републичката изборна комисија за резултатот на изборите на пратеници за Стопанскиот собор на Саборот на СР Хрватска одржани на 4 април 1965 година;

Извештај на Републичката изборна комисија за резултатот на изборите на пратеници за Просветно-културниот собор на Саборот на СР Хрватска одржани на 4 април 1965 година;

Извештај на Републичката изборна комисија за резултатот на изборите на пратеници за Социјално-здравствениот собор на Саборот на СР Хрватска одржани на 4 април 1965 година;

Извештај на Републичката изборна комисија за резултатот на изборите на пратеници за Организационо-политичкиот собор на Саборот на СР Хрватска одржани на 4 април 1965 година.

СОДРЖИНА:

	Страна
478. Основен закон за јавните патишта (пречистен текст) — — — — —	1133
479. Основен закон за организацијата на превозот со моторни возила во друмскиот сообраќај (пречистен текст) — — —	1141
480. Основен закон за виното (пречистен текст) — — — — —	1146
481. Одлука за употреба на средствата за изградбата на складови на Дирекцијата за исхрана за сместување и чување на стоковните резерви на федерацијата — —	1151
482. Одлука за употреба на средствата за изградбата на складови на Дирекцијата за сировини за сместување и чување на стоковните резерви на федерацијата — —	1151
483. Наредба за начинот и постапката за правдање на разликите настанати во работењето со странство — — — — —	1152
484. Упатство за составување на извештаите за остварувањето на приходите и расходите на установите за периодот јануари — јуни 1965 година — — — — —	1152
485. Одлука за определување на прописите што ќе се применуваат врз работењето на посебната организациона единица на Народната банка на Југославија — —	1154